БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-йил чиқиши
№ 130 (1134)
1 ИЮЛЬ СЕШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Н. С. Хрушчев Поль Рейнони қабул қилди (1-бет).
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ФАРМОНИ (1-бет).
МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ! Июль — ғўза парваришида ҳал қилувчи ой! (1-бет).
А. Доленко. — Раҳбар кадрларнинг янги отряди. (2-бет).
Коммунизм қурувчи ёшларнинг байрами (2-бет).
Р. Нишонов. — Марксизм-ленинизм кечки университети янгича ишлайди (2-бет).
Область партия комитети район газеталарининг ишини муҳокама қилди (3-бет).
А. Гостев. — Аҳолини рўйхатга олиш ишига пухта тайёрланайлик (3-бет).
Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига норозилик нотаси (3-бет).
Вальтер Ульбрихтга «Меҳнат Қаҳрамони» унвони берилди (4-бет).
Японияда совет циркининг гастроллари (4-бет).
Тинчлик учун, мустақил сиёсат учун, меҳнат қилиш ҳуқуқи учун. Лондонда оммавий митинг (4-бет).
Ливанда аҳвол (4-бет).
Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Болгарияда бўлишига доир (4-бет).
С. Маҳкамов. — Колхоз дам олиш уйида (4-бет).

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

ИЮЛЬ—ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ!

Дала шийпони

Оммавий-сиёсий ишлар ҳаёт билан, ҳозирги куннинг муайян амалий вазифалари билан маҳкам боғлаб олиб борилсин, дала шийпонлари ҳужумкор ва жанговар сиёсий агитациянинг чинакам марказига айлантирилсин! Қишлоқ партия ташкилотларининг шу кунлардаги энг муҳим вазифаси ана шундан иборат.

Бунга амал қилган кўпгина район партия комитетлари, колхоз, совхоз, МТС ва РТС бошланғич партия ташкилотлари ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари парваришининг ҳозирги ҳал қилувчи ва масъулиятли даврида колхозчилар, совхоз ишчилари ҳамда механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни ҳар тарафлама яхшиламоқдалар, дала шийпонларини сиёсий агитациянинг ҳақиқий марказига, меҳнаткашлар ҳузур қилиб дам оладиган оромбахш жойга айлантирмоқдалар.

Бу ўринда Мирзачўл район партия ташкилотининг иш тажрибаси диққатга сазовордир. Район партия комитети ва колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари томонидан меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар бевосита дала шийпонларига кўчирилган, бу ишларнинг бутун мазмуни пахтакорларнинг ижодий ташаббускорлигини янада оширишга, бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш ва қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма соҳаларини янада ривожлантириш учун социалистик мусобақани кучайтиришга қаратилган. Шунинг учун ҳам район колхозлари ғўза парваришининг ҳозирги даврида яхши натижаларга эришмоқдалар, катта майдонларда мўл ҳосил етиштириш тадбирларини муваффақиятли амалга оширмоқдалар.

Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР ва Тожикистон ССРда Мирзачўлни ўзлаштириш ва суғориш соҳасидаги ишларни янада кенгайтириш ҳамда жадаллаштириш тўғрисида»ги янги қарорини қизғин кутиб олдилар. Район партия ташкилоти шу кеча-кундузда асосий эътиборни партия ва ҳукуматимизнинг ана шу қарорини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилишга қаратмоқда.

Ҳеч муболағасиз шуни айтиш мумкинки, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштиришда ҳар бир колхоз, совхоз, бригада ва бўлимнинг муваффақияти кўп жиҳатдан оммавий-сиёсий ишларнинг савиясига, сиёсий агитациянинг жанговар ва таъсирчан бўлишига боғлиқдир.

Ҳолбуки, областимизнинг бир қатор районларида сиёсий агитациянинг ролига етарли баҳо берилмаётир, дала шийпонлари қуриш, уларни намунали ҳолга келтириш, болалар яслилари очиш ва колхозчилар учун иссиқ овқат ташкил этиш масалалари билан жиддий шуғулланилмаётир.

Масалан, Пискент районидаги Энгельс номли, Жданов номли, «Гулистон» колхозларида бундай муҳим иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. «Пискент» совхозининг кўпчилик бригадаларида дала шийпони йўк, борлари ҳам совхоз ишчиларининг ўсиб бораётган маънавий талаблари ва маиший эҳтиёжларига жавоб бермайди.

Бўка районидаги айрим колхозларда, жумладан «XIX партсъезд» колхозида оммавий-агитация ишларига мутлақо эътибор берилмаётир. Бригадаларнинг дала шийпонларини жиҳозлаш, улардан оммавий-сиёсий ишларнинг муҳим воситаси сифатида фойдаланиш ўрнига минерал ўғит тўкиб қўйилган. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ А. Хўжаев «мен правление томонидан топширилган бошқа «зарур» ишлар билан бандман», деган бўлмағур баҳоналарни рўкач қилиб, ўзининг бевосита бурчи бўлган партиявий-сиёсий ишларни эътибордан бутунлай четда қолдирмоқда.

Пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш манфаатлари партия ва комсомол ташкилотларидан колхозчилар, совхоз ишчилари ва механизаторлар ўртасида оммавий-агитацияни бутун чоралар билан кучайтиришни, бу ишларни бевосита яхши жиҳозланган дала шийпонларига кўчиришни, дала шийпонларини шунчаки номигагина ташкил этмасдан, балки уларни колхозчилар кўнгилли ва маданий дам оладиган жойга, сиёсий агитациянинг ҳақиқий марказига айлантиришни талаб этади. Шу билан бирга, дала шийпонлари қошида болалар яслилари ташкил этиш, уларнинг ишини намунали уюштириш керак, токи колхозчи ва совхоз ишчиси бўлган оналар ўз болалари тўғрисида ташвиш тортмасдан далада унумли меҳнат қила олсин.

Партия ташкилотлари оммавий-агитация ишларининг турли формаларидан фойдаланишлари, чунончи, дала шийпонларида мазмунли, қизиқарли суҳбат ва лекциялар ўтказишни, радио эшиттириш, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқаришни, вақт-вақти билан бадиий ва оммабоп кинофильмлар кўрсатишни ташкил этишлари керак.

Шунга эришмоқ керакки, дала шийпонлари маданий талаби юксак, табиати пок совет кишиларининг дидига мос келадиган ҳолга келтирилсин, мукаммал жиҳозлантирилсин, турли шиор, плакатлар билан безатилсин, ҳузур қилиб дам оладиган, агитаторлар томонидан мазмундор, мароқли суҳбатлар ўтказиладиган жойга айлантирилсин.

Ҳозирги куннинг муҳимлиги тўла тушуниб етилган жойларда ғўза парвариши даврида меҳнат тўғри ташкил этилмоқда, пахтакорларнинг унумли ишлашлари учун қулай маданий-маиший шароит яратиб берилмоқда.

Лекин фактлар яна шуни ҳам кўрсатмоқдаки, айрим районларда, колхозларда, совхозларда меҳнаткашлар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб берилмаётир, иссиқ овқат мунтазам ташкил этилмаётир. Ана шу районларнинг партия, совет ташкилотлари, колхоз, совхозларнинг раҳбарлари бу масалага иккинчи даражали иш деб қарамоқдалар. Бундай фактларга мутлақо йўл қўйилмаслиги керак.

Ғўза парваришининг ҳозирги қизғин пайтида ишнинг муваффақиятини колхозчилар, совхоз ишчилари ва механизаторлар ҳал қилаётган экан, улар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни ҳар томонлама яхшилаш, бу ишларнинг ҳаммасини дала шийпонларида марказлаштириш — партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаси ва бевосита бурчидир.

Илғорлар даласида бўлганда кўз қувнайди

Мирзачўл ерларини мўл ҳосилли пахтазорларга айлантирган кишилар тўғрисида гап борганда Л. Биналиевнинг ҳам номи тилга олинади. Чунки у қадимда ҳеч қандай экин экилмаган ерларни ўзлаштиришда ва шу ерлардан йил сайин мўл ҳосил етиштиришда астойдил ишлаб келаётир. Ўртоқ Биналиев бошлиқ бригада аъзолари ҳар йили ҳам пахта тайёрлаш планини ошириб бажаради. Улар бу йил 74 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилганлар. Бу бригададаги Лутфия Халилова бошлиқ звено аъзолари эса 20 гектар ердан 120 тонна ҳосил топширамиз, деб сўз берганлар.

Яқинда биз шу бригада ва звено ерида бўлдик, колхозчи ва механизаторларнинг иши билан танишдик. 60x60 схемасида ўстирилаётган ғўзалар текис шоналаган, у ер бу ерда гул кўзга ташланади. Шу ердаги ҳар бир киши мўлжалдаги ҳосилни олиш учун астойдил курашмоқда. Ш. Кабирова, Г. Мирзаева, Ф. Вейсалова, Ф. Мамедова каби колхозчилар 1,5-2 норма бажармоқда.

Бригаданинг Муҳаммад Шамшодов сув тараган пахтазори жуда чиройли, қаторларда жилдираб оқаётган сув ғўзанинг томир-томирига сингмоқда. Ўтган йили 10-синфни муваффақиятли тамомлаган ва ўзи туғилиб ўсган қишлоқдаги колхозда ишлаётган бу ёш сувчи кекса деҳқонлар билан маслаҳатлашиб, сув тутишнинг йўл-йўриқларини жуда яхши ўрганиб олган. У сув қўйган карталардаги ғўза мавж уриб ўсмоқда.

Малик Раҳмонов бошлиқ бригаданинг ғўзалари Биналиев бригадасининг ғўзаларидан қолишмайди. Бу ердаги ғўзаларда ҳам шона кўп, олдингиси гуллаган. Гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисидаги социалистик мажбуриятни муваффақиятли адо этиш учун курашаётган бригада аъзолари иш суръатини янада кучайтирмоқдалар ва сифатини яхшилаётирлар.

Сирдарё районидаги «Ленинизм» колхозида бундай бригада ва звенолар кўп. Шу илғорлар колхозда ҳосилни кўпайтириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар ва бошқаларни ҳам фидокорона меҳнат қилишга чақирмоқдалар.

С. ТЎЛАГАНОВА, Т. СУЛАЙМОНОВ, М. ЛАТИПОВ.

Нормани ортиғи билан бажармоқдалар

Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг «Москва» участкасидаги ўртоқ А. Бадалбоев бошлиқ бригада аъзолари 135 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун астойдил курашаётирлар. КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарори бригада аъзоларининг меҳнат ғайратларини ошириб юборди. Ғўза сифатли культивация қилиниб, икки марта чопиқдан чиқарилди ва қондириб суғорилди. Шу туфайли айрим карталарда ғўза тез ривожланиб, ёппасига шоналамоқда.

Бригадага бириктиб қўйилган ака-ука универсалчи Азамиддиновлар фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшаётирлар. Мусобақадош ака-ука универсалчилар кунига 12-14 гектар ердаги ғўзани сифатли культивация қилмоқдалар.

Бригада аъзолари социалистик мусобақа асосида ишлаб, кунлик нормаларини ошириб адо этмоқдалар. Қодирова, Мирзаахмедова, Шерматова, Бадалбоева ўртоқлар кунига 0,35-0,37 гектар ердаги ғўзани чопиқ қилиб бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Моҳир сувчилар ғўзани қондириб суғоришга алоҳида эътибор бераётирлар. Кекса сувчи Рустамқул ота кечаси ва кундузи суғоришга бошчилик қилаётир. Сувдан тежаб-тергаб фойдаланаётгани туфайли суғориш юзасидан берилган топшириқ ошириб бажарилмоқда.

А. СОДИҚОВ.

Ўт ичида қолган ғўзалар

Колхознинг А. Шерғозиев, Ҳ. Амирхонов ва К. Давлатова ўртоқлар бошлиқ бригада далаларини айлансангиз колхозчиларнинг ишига ҳавасингиз келади. Бу бригадаларда асосий майдонлардаги ғўзалар текис ривожланмоқда, парвариш ҳар тарафлама кучайтириб юборилган. Колхозчилар ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидай сақлаб мўл ҳосил етиштириш учун культивация, озиқлантириш, чопиқ, суғориш ишларини бир-бирига боғлаб ўтказиб яхши натижага эришганлар. Бирин-кетин шоналаб, гуллай бошлаган ғўзалар мўл ҳосилдан дарак бериб турибди. Илғор бригадаларнинг аъзолари мўл ҳосил етиштириш йўлида эришилган дастлабки ютуқларни мустаҳкамлаб, ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар.

Лекин колхознинг ўртоқ Бегали Хўжақулов бошлиқ бригадасидаги аҳвол кишини ранжитади. Бригадада 86 гектар ерга 50x50 схемасида чигит экилиб, ҳар гектар ердан 27 центнердан ҳосил етиштириш мажбурияти олинган. Аммо бригадада ана шу юксак мажбуриятга яраша иш қилинмаётир. 15 гектар ердаги ғўза эса бутунлай ўт ичида қолиб кетган. Шунинг учун ҳам бу ерда ғўзанинг ривожи паст, парвариши талабга жавоб бермайди. Бу ерда ишчи кучлари ва бригадага бириктиб қўйилган техникадан унумли фойдаланилмаётир. Бригада ва звено бошлиқлари далада ишнинг бориши, топшириқнинг бажарилиши устидан контроллик қилмайдилар. Шунинг учун ҳам ишга кеч чиқиб, эрта қайтувчиларнинг сони кўпайиб бормоқда. Бу камчиликлар ишнинг сифатига ва суръатига таъсир қилмоқда.

Июль ҳосилга-ҳосил қўшишда ҳал қилувчи ой, дейди кекса деҳқонларимиз. Бегали Хўжақулов бошлиқ бригада аъзолари буни унутмасликлари керак. Ҳозирги куннинг ҳар бир соати ва минутини ғанимат билиб, ғўза парваришини ҳар тарафлама кучайтириб юборишлари лозим. Колхоз раҳбарлари ҳам бу соҳада бригада ишига амалий ёрдам беришлари зарур.

М. ОЙДИНОВ,
Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхоз.

Мусобақадош звено далаларида

Бизни дала шийпонида кутиб олган бригада бошлиғи Носир ака Мaражонов ғўзалари барқ уриб ўсаётган катта картага томон бошлади. Эгатларга кеча яқиндагина сув таралганлиги сабабли ғўзалар яшнаб кетибди, бир текис шонага кирибди.

— Бу звенога Умрихон бошлиқ, — тушунтира бошлади бизга бригадир, — тиним билмайди. Звено аъзолари 28 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар.

Биз бригадирнинг сўзини тинглар эканмиз, атрофга назар ташладик. Далада иш қизғин. Отажон Жўрабоев, Аҳмад Отабоев ва Раззоқ ака Қўшоновлар нариги картадаги чанқоқ ғўзаларга сув тараш учун эгатларга чим босишмоқда. Моҳир механизатор Содиқ Султонов етилган карталардаги ғўзаларни сифатли культивация қилаяпти.

Бригадир бизни ана шу кишилар орасида чопиқ қилаётган Умрихон билан таништирди. У бизга Ҳабиба Аминжонова бошлиқ звено аъзолари билан мусобақалашиб ишлаётганликлари ҳақида сўзлаб берди. Ҳабибахоннинг звеноси ҳам 18 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштириш учун астойдил бел боғлаб, меҳнат қилаётган экан.

Ҳар иккала звенода ҳам ғўзанинг иккинчи комплекс парвариши тамомланган. Учинчи парвариш қизғин давом этмоқда.

Х. ХАЛИЛОВ, Б. СУВОНОВ.
Мирзачўл районидаги Ленин номли колхоз.

40 центнер учун

Анорбой Узоқов бошлиқ бригада аъзолари бу йил гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Бу, ана шу бригада жойлашган ер шароити учун анча катта ҳосил. Лекин бригадада ҳозирги пайтда қилинаётган ишлар социалистик мажбурият шараф билан бажарилишини кўрсатиб турибди. Ғўза мўл ҳосил етиштирилган 1956 йилдагига қараганда эртаги бўлиб ривожланмоқда.

Дала ишларини ўтказишда универсалчилардан М. Парпиев, Э. Саидаҳмедов ўртоқлар ғайрат кўрсатишмоқда. Улар далага барвақт чиқиб, вақтдан тўла ва унумли фойдаланадилар ҳамда тракторнинг тўхтовсиз ишлашига эришадилар.

Сувчилардан А. Усмонов, А. Йўлдошев, Э. Бекназаров ўртоқлар ўз участкаларидаги ғўзани кеча-кундуз қондириб суғормоқдалар.

— Биз сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Анорбой Узоқов, — чунки колхозчилар ва механизаторлар ҳар қачонгидан ҳам ғайрат кўрсатишмоқда. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти унумли ишлаш учун бизга тўла шароит яратиб берган. Пул ва ғалла аванслари ўз вақтида тақсимланади.

Ғўзани июль ойида алоҳида парвариш қилиш йўли билан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган бу бригада аъзолари ўзаро мусобақани янада кучайтириб юбордилар.

Ж. ХОЛМАТОВ, Т. ИМОМОВ,
Ўртасарой районидаги Охунбобоев номли колхоз.

ЧЎЛДА „ОҚ ОЛТИН“ УНДИРАЁТГАНЛАРДАН БИРИ

Ҳозирги «Фарҳод» совхозининг ерлари, поселкаси бундан 3-4 йил илгари бийдай дала эди. Ховосдан қарасангиз Боёвут райони кўриниб турарди. Ҳозир шу совхоз жуда катта пахта майдонларига, яқингинада ўтказилган ва чўлда илдиз отиб кўкараётган ёш боғларга эга. Совхознинг Боёвут райони марказига туташиб кетган посёлкаси шаҳар усулида қурилган. Қадимги чўл устида икки қаватли ва кўп хонали иморатлар — ишчи ва механизаторларнинг турар-жойлари, клублар, магазин ва бошқа бинолар қад кўтариб турибди.

«Фарҳод» совхози ташкил топганда ва шу ерга чўл баҳодирлари йўл олганда шулар қатори Алимқулов ҳам янги совхозга боришга аҳд қилган эди. Ҳозир у 2-бўлимнинг 3-бригадасида универсалчи бўлиб ишламоқда. Бригаданинг 80 гектар ери бор. Пахтакорлар ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштирамиз, дейишганда Алимқулов ҳам бу ишга «бир тан» эканлигини изҳор қилган эди. Чўлда «оқ олтин» ундирувчи кишилар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган азамат механизатор бригада ғўзаларини сифатли парвариш қилиб, уларнинг эрта ҳосилга киришига эришмоқда. У ишлаган участкалардаги ғўза текис шоналаб, олди гул кўрсатди. Алимқулов июль ойида кўпчилик қатори астойдил меҳнат қилиб, бу йил пахта тайёрлаш планини ошириб бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун ғайрат кўрсатмоқда. **Суратда:** моҳир механизатор ўртоқ **М. Алимқулов.**

В. Салов фотоси.

Далалардан дараклар

ПИСКЕНТ. Калинин номли колхознинг ўртоқ М. Давронов бошлиқ бригадасида 75 гектар ердаги ғўза шоналади. Бригада аъзолари мўл ҳосил етиштириш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Э. Шукуров.

* * *

ЯНГИЙЎЛ. Тюпкочи механизатор Р. Солматов Свердлов номли колхознинг К. Отақўзиев бошлиқ бригада ғўзаларини икки томонлама культивация қилишда бошқаларга ўрнак бўлаётир. Колхозчилардан Х. Назирова, М. Нуриллаева ва Б. Исаев каби ўртоқлар дала ишларида актив қатнашиб, нормаларини ошириб бажармоқдалар.

«XIX партсъезд» колхозида эса ғўза парваришини кучайтириш учун комсомол постлари ташкил этилган.

Т. Иброҳимов, Х. Жалолов.

* * *

СИРДАРЁ. Сув — ғўзанинг қони. Буни яхши тушунган деҳқонларимиз шу кунларда ғўзани қондириб суғоришга алоҳида аҳамият бермоқдалар.

Тарас Шевченко номли колхознинг ўртоқ Т. Канчадзе бошлиқ бригадаси моҳир сувчиларидан Н. Қурбонов, Р. Исмоилов, М. Чимашвили ўртоқлар кунига 1,5-2 гектар ердаги ғўзани суғормоқдалар.

«Ёш ленинчи» колхозида идора ходимларидан иборат махсус бригада ташкил этилиб, бригадага бухгалтер У. Суяров бошлиқ қилиб тайинланган. Идора ходимлари ғўза парваришида колхозчиларга самарали ёрдам бераётирлар.

О. Анваров, Н. Муҳитдинов.

* * *

ОҚҚЎРҒОН. Тельман номли колхознинг ўртоқ Бурҳон Ғозибеков бошлиқ бригада аъзолари 71 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун суғориш, озиқлантириш, чопиқ, культивация ишларини бир-бирига боғлаб ўтказмоқдалар. Ҳозиргача барча майдондаги ғўзалар иккинчи парваришдан чиқарилди.

К. Ойдинов.

* * *

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Ленин номли колхознинг ўртоқ Т. Рўзибоев бошлиқ 5-трактор-далачилик бригадасида 63 гектар ерга 60x60 схемасида квадрат-уялаб чигит экилган. Трактор-далачилик бригадасининг аъзолари чигитни бир текисда ундириб олгач, мўл ҳосил етиштириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Т. Жўраев.

* * *

БОЁВУТ. «Коммунизм» колхозининг аъзоларидан Назира Саидқулова, Иқбол Мустафоқулова, Ҳамид Қўлдошев ўртоқлар дала ишлари илғорлари ҳисобланадилар. Бу ўртоқлар кундалик чопиқ нормаларини ортиғи билан бажармоқдалар. 3-«Боёвут» совхозида ҳам ғўза парвариши юзасидан белгиланган топшириқни ортиғи билан бажараётган фидокор ишчилар кўп. Бироқ 4-«Боёвут» совхозининг ўртоқ О. Йўлдошев бошлиқ бўлимида ғўза парвариши талабга жавоб бермайди. Бу ерда олинган юксак мажбуриятга яраша иш қилинмаётир.

С. Останақулов, Ю. Юсупов, Х. Зикриллаев.

* * *

ВЕРХНЕ-ВОЛИНСК. М. Горький номли колхознинг Д. Расулов бошлиқ бригадаси аъзолари ишни янгийўллик пахтакорларнинг мурожаати асосида ташкил этиб, ғўза парваришида олдинда бормоқдалар. Карл Маркс номли колхозда эса идора ходимлари, сартарош, электротехниклар, шофёрлардан иборат махсус ғайрат бригадаси ташкил этилган. Бу бригада аъзолари ғўза парваришини сифатли ўтказишда колхозчиларга ёрдам бераяпти. Куйбишев номли колхозда ҳам иш қизғин. Тракторчилардан А. Қўзибоев, К. Ҳасанов ва Р. Камоловлар ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилишда кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар. Булар ҳақида қишлоқ мухбирлари Д. Бадалов, К. Қосимов, О. Эргашев, И. Раҳматов, М. Синдоров, М. Сафонов ўртоқлар ёзиб юборганлар.

Н. С. ХРУШЧЕВ ПОЛЬ РЕЙНОНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 28 июнда Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган кўзга кўринган француз сиёсий арбоби Поль Рейнони қабул қилди.

Н. С. Хрушчев ва Поль Рейно кўп масалалар юзасидан фикр олишдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Республика бинокорлик ташкилотларининг ходимларига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» деган Фахрий унвон бериш тўғрисида

Бинокорлик соҳасидаги хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» деган фахрий унвон берилсин:

1. Ҳожи **Қосимов**га — «Главташкентстрой» 158-трестининг сувоқчи-наққоши.
2. Салим **Қосимов**га — «Главташкентстрой» 152-бинокорлик трестининг ғишт терувчиси.
3. Василий Федорович **Кудрявцев**га — «Главташкентстрой» 158-трестининг сувоқчи-наққоши.
4. Павел Александрович **Кaурцев**га — «Промтехмонтаж» 93-махсус трестининг Чирчиқ бошқармасидаги слесарлар бригадаси бошлиғи.
5. Мадамин **Мамадалиев**га — «Ўзбекгидроэнергострой» трестининг бетончилар бригадаси бошлиғи.
6. Мерган **Маҳмудов**га — «Главташкентстрой» 159-бинокорлик трестининг ғишт терувчиси.
7. Мели **Расулев**га — «Средазтрансстрой» трестининг 8-қурилиш участкасининг ғишт терувчиси.
8. Яков Федорович **Растабуров**га — 32-бинокорлик трести 704-бошқармасидаги сувоқчилар бригадаси бошлиғи.
9. Муҳаммаджон **Ҳофизов**га — «Главташкентстрой» 157-бинокорлик трестининг сувоқчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил, 19 июнь. Тошкент шаҳри.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Ўргимчакканани ҳамма жойда қириб ташлайлик

Ҳозирги кунда область колхоз ва совхозларида ғўзага кўплаб ўргимчаккана тарқалганлиги маълум бўлмоқда. Бироқ шунга қарамай, кўпгина район ташкилотлари, МТС, РТС, совхоз ва колхозларнинг раҳбарлари қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш ишини ҳар тарафлама кучайтириб юбормаганлар.

Орджоникидзе районидаги колхозларда ўргимчакканага қарши кураш иши айниқса талабга жавоб бермайди. Бу районда ҳозирга қадар ўргимчаккана тарқалган 1440 гектар майдондан атиги 440 гектарига дори сепилибди. Октябрь, Сирдарё, Янгийўл, Бўка, Верхне-волинск районларидаги колхоз ва совхозларда ҳам ўргимчаккана тушган майдонлар бир неча юз гектар ерни ташкил этади. Шунга қарамай колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ўргимчакканага қарши кураш ишини бутун чоралар билан кучайтирмаганлар.

Шуни айтиш керакки, юқорида айтиб ўтилган районлардаги колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик зараркунандалари тушган майдонларни ишлаш учун заҳарли химикатлар етарли, жумладан меркаптофос препарати бор. Бироқ нима учундир бу имкониятлардан фойдаланилмаётир. Мавжуд трактор аппаратлари, от пуркагичлари ва қўл аппаратларини ишга солиб, колхоз ва совхозларда ўргимчакканага қарши кураш ишини қизитиб юбориш ҳозирги куннинг асосий масалаларидан биридир.

Тўғри, баъзибир колхоз ва совхозларда меркаптофос ва систокс препаратлари етишмайди ёки бор бўлса ҳам камлик қилади. Шунинг учун ҳам бундай дориларнинг келтирилишини кутиб ўтирмасдан ўргимчакканага қарши курашда бир процентли ИСО аралашмаси билан тайёрланадиган дорилардан фойдаланиш мумкин.

Кўп районлардаги колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда авиациядан етарли фойдаланилмаётир. Бунга хотима бериш керак. Ғўза самолёт ёрдамида дориланаётганда самолёт ердан 5 метр баландликдан учиб ўтиши лозим. Аҳоли яшайдиган пунктларга яқин жойда самолёт билан ишлашга йўл қўйиш ярамайди. Негаки, заҳарли химикатлар киши соғлигига қаттиқ таъсир қилиши мумкин. Бундай ҳолларда ғўзани ОУН-4 ва ОУН-6 трактор чанглагичлари билан дорилаш лозим. Трактор аппаратлари билан дори сепилганида дори суюқлигининг ғўза баргларининг юқори қисмларига тушишига эришиш лозим. Ғўзага дори сепилганидан сўнг суғоришни ташкил қилиш янада яхши натижалар бериши мумкин.

Район партия ва совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, бутун пахтакорлар ўргимчакканани ҳамма жойда қириб ташлаш тадбирларини амалга оширишлари лозим.

А. НАГАЙБАКОВ,
агроном-энтимолог.

Раҳбар кадрларнинг янги отряди

А. ДОЛЕНКО,
Тошкент Олий партия мактабининг директори.

Партия ва совет халқи томонидан ижтимоий меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ўстириш учун, СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини энг қисқа муддатларда амалга ошириш учун олиб борилаётган курашнинг янги шароитларида кадрларимизнинг марксизм иқтисодий назариясини, конкрет экономика масалаларини ўрганишлари биринчи даражали аҳамиятга эга бўлиб қолди. Партиямиз меҳнаткашларнинг ижодий ғайратини коммунистик қурилишнинг конкрет вазифаларини ҳал қилишга йўллайоладиган кадрларни ҳаммавақт тайёрлаб келди ва шунга мувофиқ суратда партия ўқув юртларида партия ходимлари тайёрлашни такомиллаштириб борди.

КПСС XX съезди кадрлар билан ишлашдаги жиддий камчиликни — партия ўқув юртлари конкрет экономика асосларини билмайдиган ходимлар тайёрлаб келганлигини қайд қилиб, бу аҳволни тузатишни тавсия этди. 1956 йил 26 июнда КПСС Марказий Комитети «Раҳбар партия ва совет кадрлари тайёрлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилди. Марказий Комитет партия мактабларининг мавжуд шохобчаларини қисқартириш ва баъзи уч йиллик мактаблар негизида бир қатор йирик партия мактаблари барпо қилишни тавсия этди. Бу мактаблар тингловчиларга тўла олий партиявий-сиёсий маълумот ва халқ хўжалиги экономикаси соҳасида чуқур билим бериши керак эди. КПСС Марказий Комитетининг мазкур қарорига мувофиқ 3 йиллик республика партия мактаби бу мактаб Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон республикалари учун кадрлар тайёрлайдиган тўрт йиллик республикалараро Тошкент Олий партия мактабига айлантирилди.

Тошкент Олий партия мактаби ёнида КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Сиртқи Олий партия мактабининг Ўзбекистон бўлими тузилди. У сиртдан ўқувчилар билан доимий равишда ўқув-методик ишларини олиб боради.

Мактабни қайта қуриш ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитети катта ёрдам кўрсатди, айниқса мактаб ўқитувчилар составини малакали ходимлар билан мустаҳкамлаш соҳасида ёрдам берилди. Тошкент Олий партия мактабида КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, диалектик ва тарихий материализм, тарих фанлари, рус тили ва адабиёти кафедраларидан ташқари янгидан 5 кафедра — партия ва совет қурилиши, совет экономикаси, қишлоқ хўжалиги, саноат ишлаб чиқариши ва журналистика кафедралари тузилди.

Мактаб кафедраларига ўз ишини яхши биладиган юқори малакали мутахассислар раҳбарлик қилмоқдалар.

Ўқув планидаги 3.200 соат вақтнинг ярмидан кўпи халқ хўжалиги экономикасини ва ишлаб чиқаришга доир фанларни ўрганишга ажратилди. Лекин, бу энди гуманитар фанлар кам ҳажмда ўқитилар экан, деган гап эмас. Тошкент Олий партия мактаби партия ва совет кадрлари тайёрлайди, шунинг учун ҳам КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, диалектик ва тарихий материализм, партия ва совет қурилиши фанлари ҳамда шу фанларга доир кафедралар аввалгидек етакчи ўринни эгаллайди.

Шу билан бирга, совет экономикаси, саноат ва қишлоқ хўжалигини ўрганишга эътибор бирмунча кучайтирилди.

Совет экономикаси кафедрасининг ўқитувчилари ва кабинетининг ходимлари кўп схема ва таблицалар ишлаб чиқдилар, курснинг ҳамма боблари юзасидан тингловчилар билан амалий машғулотлар ўтказиш учун машқ тўпламлари туздилар. Ўқитувчи ўрток Чернювнинг қурилиш экономикаси юзасидан ўқиган лекциялар курси тингловчилар учун ўқув қўлланмаси сифатида босиб чиқаришга тайёрланди.

Кафедра аъзолари лекцияларда, синф машғулотлари ва амалий машғулотларда колхоз ва совхозларнинг хисоботларидан, айрим саноат корхоналарининг, Ўзбекистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикалар план ва статистика органларининг материалларидан кенг фойдаланмоқдалар.

Кафедра қишлоқ хўжалиги ва саноатда ўтказилган ишлаб чиқариш практикаси бўйича тингловчиларнинг ёзган энг яхши ишларини иккита тўплам қилиб нашр этишга тайёрлади.

Саноат ишлаб чиқариши кафедраси ва кабинетининг ходимлари машғулотларни мумкин қадар яхшироқ ўтказишга интилиб, курснинг барча боблари юзасидан кўп кўргазмали қуроллар тайёрладилар. Саноат кабинети Ўрта Осиё республикаларидаги энг муҳим минералларнинг бой коллекциясига, металлографик микроскопларга ва металларни механик синаб кўрадиган баъзи машиналарга эга. Кафедрада машғулотларни ўтказишда тингловчиларга ўқув фильмлари кўрсатиш учун тор плёнкалик кино аппарати бор.

Кафедра Тошкентдаги саноат корхоналари билан алоқа ўрнатди. Бу корхоналарга тингловчилар ўқув процессида бориб турадилар.

Кафедра ихтиёридаги машина парки тобора кенгайиб бормоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу ерда пахтачиликда қўлланиладиган барча қишлоқ хўжалик машиналари ва механизмлари бор. Кафедра машиналарнинг айрим қисмларини тобора кўп йиғмоқда. Эндиликда қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш фани бўйича ўқитувчилар группа машғулотларини бевосита машиналар ёнида ўтказмоқдалар. Бу йил биринчи марта мактабни битирувчилардан 56 тингловчи автомобиль иши юзасидан назарий ва амалий имтиҳон топшириб, ҳаваскор-шофер ҳуқуқига эга бўлдилар.

Совет экономикаси ва сиёсий иқтисод кафедралари колхозларда пахтани контрактация қилиш системасини яхшилаш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқишда қатнашдилар. Саноат ишлаб чиқариш кафедрасининг ходимлари Ўзбекистонда металлургиянинг янги усулини вужудга келтиришнинг ташаббускори бўлдилар. Мактаб ўқитувчилари пахтачилик бўйича бирлашган илмий сессияда докладлар қилдилар.

Мактабда ўқув-методик ва илмий ишларнинг муваффақияти даставвал кафедраларнинг иш савиясига боғлиқ. Шунинг учун ҳам кафедраларда ишнинг аҳволини контроль қилиш мактаб Кенгашининг диққат марказида бўлмоқда. Кафедралар кўпинча ўқитувчиларнинг лекция курсларини ишлаб чиқиш билан шуғулланмоқда. Улар ўз мажлисларида лекция текстлари ва стенограммаларини, ўқитувчиларнинг лекцияларини ўзаро тинглаш якунларини муҳокама қиладилар.

Кафедралар лекцияларнинг чуқур, назарий жиҳатдан асосланган, ҳаёт билан, партия сиёсати билан маҳкам боғланган бўлишига, уларда ўқув программасида кўзда тутилган асосий масалалар ёритилган бўлишига асосий эътибор бермоқдалар. Кафедралар методик кенгашлар ўтказиб турадилар. Бу кенгашларда семинарларни ўтказиш планлари ва методикаси, шунингдек семинар машғулотларининг якунлари муҳокама қилинади.

1957-1958 ўқув йили давомида мактабда илмий иш кучайди ва яхшиланди. Масалан, КПСС тарихий кафедрасининг мудири, фан кандидати ўрток К. Е. Житов докторлик диссертациясини ёқлашга тайёрланди. Фан кандидатлари Н. Г. Сапильников, Ж. М. Бобоев ва М. Г. Ваҳобов ўртоқлар докторлик диссертациялари устида муваффақиятли ишламоқдалар. КПСС тарихи кафедрасининг ўқитувчиси ўрток Г. А. Исеев кандидатлик диссертациясининг икки бобини ёзиб тугаллади. Сиёсий иқтисод кафедрасининг ўқитувчиси ўрток А. Н. Мамедов кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Ўқитувчилар партия ташкилоти ўқитувчиларнинг ғоявий-сиёсий савиясини оширишга зўр эътибор бермоқда. Масалан, ўқитувчиларнинг партия йиғилишларида «Тингловчиларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда ўқитувчиларнинг роли», «Илмий-текшириш ишларининг аҳамияти» ва бошқа масалалар муфассал муҳокама қилинди.

Партия ташкилоти кафедралар билан биргаликда «Халқ демократияси мамлакатларида қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришнинг хусусиятлари» ва бошқа темаларда назарий конференциялар ўтказди.

Мактаб коллективи назарияни ўрганиш ва ўқитишда догматизм ва қироатхонликни тугатиш учун интилиб, тингловчилар олдида партия, совет, хўжалик ва илмий ходимларнинг чиқишларини уюштирмоқда.

Партия комитети бошчилигида партия ташкилоти ҳар бир коммунистни КПСС Устави талаблари руҳида тарбиялашга астойдил ва ҳамма чоралар билан интилмоқда. Партия ташкилоти ҳамма тингловчилар ўз кучларини аямай ўқишларига асосий эътиборни қаратмоқда, ҳамда бу соҳада муайян муваффақиятларга эришмоқда.

Ўқишга бепарволик билан қараш фактлари мактабда тасодифий бўлиб, виждонан ўқиш эса — қоидадир. Шу билан бирга, мактабда ҳали ўз кучларига яраша ўқимаётган тингловчилар ҳам бор. Шунинг учун ўқув сифатини ошириш йўлида кун сайин астойдил кураш олиб бориш мактаб ташкилоти ва барча ходимларнинг асосий вазифаси бўлиб қолмоқда.

Мактаб партия комитети ўқитувчиларнинг иштироки билан партия йиғилишлари мунтазам ўтказилиб турилиши, айниқса ўқув группаларида партия йиғилишларининг ўтказилиши учун ғамхўрлик қилмоқда, тингловчиларни ўз вазифаларини яхши бажаришларига халақит бераётган ҳар қандай камчиликларга муросасиз бўлиш руҳида тарбияламоқда, турли маданий тадбирларни ташкил этмоқда. Шубҳасиз, буларнинг ҳаммаси тингловчиларнинг сиёсий, маънавий ва маданий қиёфаси шаклланишига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Бу йил Тошкент Олий партия мактабини биринчи марта 151 киши тамомлади. Улар орасида шаҳар ва район партия комитетларининг секретарларидан 14 киши, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раисларидан 9 киши, 14 журналист, область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳамда ижроия комитетларининг кўпгина ходимлари, 26 собиқ комсомол ходими ва бошқалар бор.

Айниқса Қуралой Ортиқова, Абдувоҳид Исхоқов, Евгений Кирилин, Убайдулла Ҳасанов, Усмон Ҳамраев, Георгис Коимцидис, Дмитрий Касаткин, Қамбар Бердиқулов, Комил Ғаффаров, Константин Аксёнов, Турсунбой Мамажонов, Николай Руссекин, Салоҳ Йўлдошев, Александр Беседин, Ваҳоб Қосимов, Иван Петров, Ҳолида Азизова, Фазлитдин Жўраев, Уббиниёз Ҳамидиллаев, Николай Пак ўртоқлар давлат имтиҳонларини ғоят муваффақиятли топширдилар. 41 тингловчи давлат имтиҳонларини аъло ва яхши баҳоларга топширди.

1958 йилда Тошкент Олий партия мактабининг тингловчилари билан биргаликда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Сиртқи Олий партия мактабини битирувчи 45 тингловчи, шу жумладан Ўзбекистон бўлимидан 31 киши, Тожикистон бўлимидан 12 киши ва Туркманистон бўлимидан 2 киши биринчи марта давлат имтиҳонлари топширди. Сиртдан ўқувчилардан И. А. Шабалин, Я. Исмоилхўжаев, Р. Матёқубов, Г. Қурбонниёзов, Г. И. Скоробогатов, А. Д. Ивахненко, А. С. Рибак, В. И. Сухомлинов, Н. Усмонов, Р. М. Глухов, П. В. Костриков ўртоқларнинг давлат имтиҳонларини муваффақиятли топширганликларини кўрсатиб ўтиш керак.

Тошкент Олий партия мактаби партия ташкилоти, ўқитувчилари ва ходимлари коллективи Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ёрдами билан бундан кейин ҳам юқори малакали партия ва совет ходимлари тайёрлашдан иборат ўз бурчини янада яхшироқ бажариш учун бутун кучини аямай сарф қилади.

Мактабимизни битириб чиқувчиларнинг амалий ишда катта ва самарали муваффақиятлар тилаймиз, ҳаёт билан бирга қадам ташлаш учун, Ленин партияси ва коммунизм қурувчи улуғ совет халқи олдидаги вазифаларни яхшироқ бажариш учун олган билимларини тинмай тўлдириб, кенгайтириб боришларини истаймиз.

Тошкент Олий партия мактабини аъло баҳода битириб чиққанлардан бир группаси. **Суратда:** (чапдан ўнгга) биринчи қатордагилар **У. Ҳамроев, Х. Азизова, Б. Абилов, У. Ҳасанов, Н. Пак, Қ. Ортиқова, М. Зокиров,** иккинчи қатордагилар: **С. Нишонбоев, Д. Айтқулов, А. Беседин, Х. Эралиев, А. Исҳоқов, Н. Русскин, Ф. Жўраев, С. Йўлдошев, К. Бердиқулов** ўртоқлар.

М. Хусанов фотоси.

Коммунизм қурувчи ёшларнинг байрами

МОСКВА

Пойтахт кўчаларида Ёшлик байрамининг биринчи даракчилари — мотоциклчилар эрта саҳарданоқ пайдо бўлиб, москваликларни Совет ёшлари куни байрамида қатнашишга таклиф қила бердилар.

Кремлнинг Спасск башнясидаги курант ўн марта жом уриб соат ўн бўлганини билдирди. Пойтахт районидаги ёшларнинг вакиллари гулчамбарлар кўтариб Қизил Майдонга кириб келдилар. Шаҳарнинг ҳамма томонидан келган ёшлар бу ерда Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбобларини, халқ бахти-саодати учун курашган кишиларни эслаб ҳурматламоқ учун тўпландилар. Ёшлар В. И. Ленин ва И. В. Сталин мавзолейига гулчамбарлар қўйдилар.

Байрам эгалари эрталабданоқ кўркам колонналарда саф тортиб шаҳар бўйлаб юриш қилдилар, ўзларининг уюшқоқликлари ва дўстликларини, инсониятнинг ёрқин истиқболи учун тағин ҳам яхшироқ меҳнат қилишга, тағин ҳам зўр ғайрат билан курашишга тайёр эканликларини намойиш қилиб кўрсатдилар.

Москва шаҳрининг йигирма районидаги ёшларнинг колонналари пешинда В. И. Ленин номидаги Марказий стадион томон йўл олдилар. Бу ерда тантанали митинг бошланмасдан анча олдин стадион хиёбонлари байрамнинг минглаб қатнашчилари билан лиқ тўлган эди. Спорт ҳаваскорларининг кўплари бокс, кураш ва штанга мусобақаларини томоша қилмоқ учун кичик спорт майдонига тўпландилар. Волейболчилар, баскетболчилар, городкичилар очиқ спорт майдонларини эгаллаб олдилар. Стадионда музика садолари, ашулалар янграмоқда эди. Бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари, артистлар эстрадаларда ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Кечқурун соат бешларга яқин катта спорт майдони трибуналари одамларга тўла бошлади. Ёшлар ўз байрамларига саноат илғорларини, фан, адабиёт ва санъат арбобларини, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатларини, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларини, давлат ва жамоат арбобларини, Совет Армияси ва Флоти жангчиларини таклиф қилдилар. Бу ерда совет ёшларининг чет эллардан келган дўстлари — кўп мамлакатлардан келиб пойтахт олий ўқув юртларида ўқиётган студентлар совет ёшлари билан бирга бўлдилар.

Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Д. С. Полянский ўртоқлар ҳукумат ложасига кириб келишлари билан уларни йиғиндагилар гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Жуда катта яшил майдонда физкультурачилар тизилдилар. Фанфарлар чалиниб сигнал берилди. Қизил алвонлар осилган самолётлар осмонда пайдо бўлди. Бу алвонларга: «КПССга шон-шарафлар», «Совет халқига шон-шарафлар», «Совет ёшларига шон-шарафлар», «Коммунизм ғалабаси сари олға!» деган сўзлар ёзилган эди. Парад қўмондони, хизмат кўрсатган спорт мастери конки бўйича жаҳон чемпиони Олег Гончаренко рапорт беради. ВЛКСМ Москва шаҳар ташкилотининг байроғини тантанали равишда олиб чиқиш пайти келади. Бу байроқни донгдор комсомоллар олиб чиқадилар. ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг секретари Аркадий Сосин йиғинга тўпланганларни табриклаб сўзлайди. У дедики, Ватанимиздаги барча йигитлар ва қизлар каби пойтахт ёшлари учун ҳам бугун асло унутилмайдиган кундир. Москвалик ёшлар СССР Олий Совети Президиумининг бу байрамни ҳар йил ўтказиб туриш тўғрисидаги фармонини жуда хурсандлик билан кутиб олдилар.

Баланд флагштокда СССРнинг давлат байроғи ҳилпирамоқда. Совет Иттифоқи давлат гимнининг садоси тантанавор янграйди. Майдон гулдурос қарсаклардан ларзага келади. Москва районларидан 20 қиз партия ва ҳукумат раҳбарларига гулдасталар тақдим қилади.

Митингда Лихачев номидаги автозавод мастери Борис Федоров, Москва давлат университетининг студенти Ирина Бушкина сўзга чиқадилар. Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. И. Устинов КПСС Москва шаҳар комитети номидан ёшларни байрам билан табриклайди ҳамда пойтахт йигитлари ва қизлари Ватанимизнинг равнақи учун курашда бундан буён ҳам партиянинг актив ёрдамчилари бўлиб қоладилар, деб ишонч билдиради.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига ва СССР Министрлар Советига ёзилган хатни жуда катта хурсандчилик билан қабул қиладилар.

Байрам марш—паради бошланади. Кўнгилли спорт жамиятларининг колонналари юриш бошладилар. Мана, стадион йўлидан йигитлар ва қизлар ўтиб бормоқда, спортчилар, студентлар ва ёш ишчилар, хизматчилар, илмий ходимлар, артистлар қадам ташлаб бормоқдалар. Районларнинг колонналари кўтариб олган транспорантларга ёшларнинг байрам муносабати билан эришган меҳнат ғалабалари ҳақидаги рапортлар ёзилган. Трибунадагилар марш-парад қатнашчиларини қизғин олқишлайдилар.

Кишини ҳайратда қолдирадиган бу гўзал байрамнинг программаси ҳали тугагани йўқ. Орадан бир неча минут ўтгач кўмкўк майдон ранг-баранг кийимлардаги гимнастикачилар билан товланди.

Кечки осмонда прожекторларнинг нурлари бир-бири билан тўқнашган пайтда, пойтахт жуда кўп ранг-баранг чироғлар билан чароғон бўлганида майдонларда, паркларда, скверларда оммавий сайллар, рақслар, ашулабозликлар бошланиб кетди.

Совет ёшлари куни Москвада чинакам умумхалқ байрами бўлиб ўтди. Москвалик ёшлар Ленин комсомолининг тарихий 40 йиллигини яна ажойиб меҳнат ғалабалари билан кутиб олмоқ учун янги куч ва ғайрат билан ишга киришадилар.

(ТАСС).

Суратда: Ленин номли майдонда, «Меҳнат резервлари» Маданият уйининг ҳаваскорлари **М. Абашева** ва **С. Мусаев**лар (олдинги қаторда) ўзбекча рақсни ижро этмоқдалар.

ТОШКЕНТ

Шу куни бепоён Ўзбекистоннинг ҳамма бурчакларида бахт ҳақидаги қўшиқ барала янгради.

...Республика пойтахти — Тошкент. Эрталабдан то ярим кечағача паркларда ва скверларда байрам руҳи кезиб юрарди. Йигит ва қизлар совет ёшлари кунини ажойиб меҳнат зафарлари билан кутиб олдилар. Тўқимачилар тежалган хомашёдан пландан ташқари тўқилган 400 минг метр хилма-хил газламани Ватанга тортиқ қилдилар, машинасозлар пландан ташқари трактор, қишлоқ хўжалик машиналари етказиб бердилар.

Байрам катта шод-хуррамлик билан ўтди.

...Шаҳарнинг Октябрь райони. Комсомоллар бу ерда ўзларининг ёш дўстларига — мактаб ўқувчиларига ажойиб тортиқ қилдилар. Улар хувуллаб ётган жойда Пионер кўли вужудга келтирдилар. Кўл соҳилида ўзбек халқининг шонли фарзанди, республика комсомолининг ташкилотчиларидан бири Абдулла Набиев ҳайкалига пойдевор қўйилди. Кўлга Абдулла Набиев номи берилди. Сталин номли маданият ва истироҳат паркида етуклик байрами ўтказилди.

Пойтахтнинг Марказий районида ёшларнинг тантанали юриши бўлди. Йигит ва қизлар ёшларнинг энг яхши дўсти, отаси ва устози Владимир Ильич Ленин ҳайкали қад кўтариб турган майдонда тўпландилар. Бу ерда ёш ватанпарварлар революцион ҳаракат, гражданлар уруши қатнашчилари билан, меҳнат ветеранлари билан учрашдилар.

Шаҳарнинг бошқа районларида ҳам ёшлар байрамни шод-хуррамлик билан ўтказдилар. Фрунзе районида бадиий ҳаваскорлар тўгаракларининг қатнашчиларининг чиқишлари, рақсларни энг яхши ижро этиш учун конкруслар бўлди. Темирйўлчиларнинг катта бир группаси шу куни шаҳардан ташқарига чиқиб кўнгил очдилар.

Кеч кирди. Салқин тушди. Шаҳарликлар бироз тин олганларидан кейин шаҳар кўчалари яна жонланиб кетди. Кўчалар ўзига хос жуда катта стадионни эслатар эди. Ўн мингларча спорт ишқибозлари «Ўзбекистон физкультураси» газетаси мукофоти учун ўтказилган эстафетани томоша қилдилар. Қизғин курашдан кейин бу мукофотни физкультура институтининг терма командаси олди.

Тошкентдаги барча районларнинг йигит ва қизлари иштирок этган ғоят катта карнавал узоқ вақтгача ёдда сақланади. Ёшлар биргаликда рақс тушдилар, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг коллективларининг концертини кўрдилар.

Ёшлар байрами кунига бағишланган ана шундай митинг, тантанали йиғилишлар ва сайллар Нукусда, Қўқон, Фарғона, Андижон, Наманган, Марғилон шаҳарлари ҳамда қишлоқларида бўлиб ўтди.

Ёшлар байрами Ўзбекистон ёшларининг Ватанга, Партияга, коммунизм қуришдан иборат улуғ ишга муҳаббатлари ва садоқатларининг ёрқин намойишига айланди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИЕР

ЯНГИЕР. **(«Тошкент ҳақиқати» махсус мухбиридан).** Чўл бағрида қад кўтараётган ёш шаҳар байрам либосида. Шаҳар кўчалари, янги уйларнинг пештоқини безаб турган байроқ, транспорант ва плакатлар саҳий қуёш нурида ажиб товланади. Совет ёшлари кунини байрам қилиш учун Мирзачўлнинг турли жойларида ишлаётган чўл баҳодирлари 29 июнда эрталабдан машиналарга тушиб Янгиер шаҳрига кела бошладилар. Улар «Голодностепгэсстрой», 56-автобаза ва 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг клубларига тўпланишди. Клубларда ўйин-кулги бошланиб кетди.

Соат 10 бўлганда чўлни бўйсиндираётган ёшлар колоннаси оркестр садолари остида шаҳар марказидаги стадионга кириб келади. Стадион халқлар дўстлиги темасида безатилган.

Ёшлар колоннаси стадион трибунаси олдидан ўтади.

Шаҳар партия комитетининг секретари И. Раҳматов, шаҳар комсомол комитетининг секретари В. Пухов, 13-СМУ ғишт терувчилар бригадасининг бошлиғи М. Абдуллаев, 13-СМУ сувоқчиси Г. Просова, 16-СМУнинг бошлиғи М. Циркунов ва бошқа ўртоқлар чўлни чекинтираётганларни совет ёшлари куни байрами билан қизғин табриклайдилар, уларга Мирзачўлни ўзлаштиришдек умумхалқ ишида катта муваффақият тилайдилар.

Митингдан сўнг ёшлар клубларга тарқалдилар. Бадиий ҳаваскорларнинг концертлари, турли кўнгилочар ўйинлар, спорт турлари бўйича мусобақалар кечгача давом этди.

Шаҳарнинг комсомол ёшлари дўстлик, қувноқлик байрамида актив қатнашиб, Мирзачўл ерларини тезроқ ўзлаштиришга муносиб ҳисса қўшишга тайёр эканликларини намойиш қилдилар.

Марксизм-ленинизм кечки университети янгича ишлайди

Бундан ўн уч йил муқаддам ташкил этилган Тошкент марксизм-ленинизм кечки университети шаҳар коммунистлари ва интеллигенциясининг ғоявий-назарий билимини ошириш соҳасида катта роль ўйнади. Ўтган давр мобайнида университетни раҳбар партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, ўқитувчи, врач, инженер-техник ҳамда илмий ходимлардан 9 мингдан ортиқ киши битириб чиқди. Улар ҳозир халқ хўжалигини ривожлантириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида самарали ишламоқдалар.

Яқинда Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси университет ишини қайта қуриш масаласини муҳокама қилди. Бюро кадрларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ҳамда уларнинг марксизм-ленинизм назариясини пухта эгаллаб олишларини таъминлаш юзасидан университетда кўп ишлар қилинганлигини таъкидлади.

Шу билан бирга, бюро университетда шу пайтгача давом этиб келган ўқитиш усули бирмунча эскириб қолганлигини ва шунинг учун ҳам сўнгги йилларда тингловчилар сони бирмунча камайганлигини кўрсатди.

Шу нарса таъкидландики, коммунистларнинг ғоявий-сиёсий савиясини муттасил ошира боришда пропагандист кадрлар ҳал қилувчи роль ўйнайдилар. Шунинг учун университет орқали пропагандист кадрлар тайёрлашни тубдан яхшилаш зарур.

Шаҳар партия комитети Киев ва Харьков шаҳарларидаги марксизм-ленинизм кечки университетларининг иш тажрибасини атрофлича ўрганиб чиққач, Тошкент марксизм-ленинизм кечки университети ишини қайта қуриш ва унда икки йил давомида ўқитиш йўли билан КПСС тарихи, фалсафа ва сиёсий иқтисод бўйича пропагандист кадрлар тайёрлашга қарор қилди. Янги ўқув йилидан бошлаб университетда ҳамда унинг жойлардаги филиалларида махсус потоклар (партия маорифи шохобчаларининг турли профиллари бўйича пропагандистлар тайёрлаш факультетлари) ташкил этилади. Университетда асосан тарих-партия, экономика, фалсафа факультетлари бўлади.

Шаҳар партия комитети пропагандистларнинг ўқиши учун қулайлик туғдириш мақсадида Октябрь район партия комитети ҳузурида тарих-партия факультети, Куйбишев район партия комитети ҳузурида экономика факультети, Тошкент тўқимачилик комбинати ҳузурида тарих-партия ва экономика факультетлари ҳамда Олимлар уйи ҳузурида интеллигентлар учун фалсафа факультети ташкил этишга қарор қилди.

Ҳар бир потокнинг ўқув плани университет кафедраларида барча ўқитувчилар иштирокида атрофлича муҳокама қилинди. Ўқув плани пропагандистларга марксизмнинг уч таркибий қисми юзасидан маълумот беришни кўзда тутади. Лекин программанинг учдан икки қисми факультетда асосан қайси соҳа ўрганилаётган бўлса, пропагандистларга ўша соҳа бўйича билим беришга мослаштирилган.

Масалан, тарих-партия факультетида партия тарихини ўрганиш учун 178 соат, сиёсий иқтисод учун — 70 соат, диалектик ва тарихий материализм учун — 80 соат, фалсафа факультетида диалектик ва тарихий материализм учун 170 соат, фалсафа тарихи учун — 44 соат, ҳозирги замон табииёт билимининг фалсафий проблемалари учун — 24 соат, марксча-ленинча эстетиканинг асосий масалалари учун — 30 соат ва КПСС тарихи учун — 64 соат экономика факультетида эса сиёсий иқтисод учун 170 соат, КПСС тарихи учун — 60 соат, саноат корхоналари ишини планлаштириш ва ташкил этиш курси учун — 60 соат, бухгалтерия ҳисоби ва саноат корхоналари фаолиятини анализ қилиш учун 30 соат вақт ажратилади.

Янги ўқув планларида пропагандистлик иши методикаси ва практикасига катта аҳамият берилган. Жумладан, пропагандистлик иши методикаси ва практикаси юзасидан ўқиладиган лекцияларга тарих-партия факультетида 26 соат, фалсафа факультетида 20 соат, экономика факультетида эса 28 соат вақт берилади.

Бундан ташқари ҳозир шаҳар партия комитети ва университет дирекцияси агитколлективларнинг раҳбарлари, кўп тиражли газеталарнинг редакторлари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари учун университетда бир йиллик курс ташкил этиш масаласини ўрганмоқдалар.

Кечки университет ишининг қайта қурилиши тингловчилар сонини кўпайтириш ва ўқиш-ўқитиш ишлари савиясини яхшилаш имкониятини беради. Шунинг учун ҳам кўпгина саноат корхоналарининг раҳбарлари, инженер-техник ходимлар, ўқитувчилар, врачлар ва интеллигенциянинг бошқа вакиллари университетда ўқиш истагини билдириб ариза бермоқдалар.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларининг бурчи — коммунистларга, комсомолларга ва барча кадрларга марксизм-ленинизм кечки университетида ўқиш-ўқитишнинг янгича ташкил этилганлигини кенг тушунтиришдан, энг яхши қобилиятли кадрларни танлаб олиш ва уларни ўқишга юборишдан иборат.

Р. НИШОНОВ,
Тошкент шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

Область партия комитети район газеталарининг ишини муҳокама қилди

Яқинда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бюроси Бўстонлиқ район партия комитетининг район газеталарига раҳбарлиги масаласини муҳокама қилди.

Область партия комитети бюросининг таъкидлашича, ўзбек тилида чиқадиган «Коммунизм учун» ва қозоқ тилида чиқадиган «Сталин туи» газеталари район меҳнаткашларининг эътиборини КПСС XX съездининг тарихий қарорларини бажаришга сафарбар қилиб, пахтачилик, боғдорчилик, сабзавотчилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа экинларидан мўл ҳосил етиштиришда, жамоат чорвачилигини ривожлантиришда бир мунча ютуқларни қўлга киритди. Райондаги колхоз ва совхозларнинг иши ҳақида анчагина материаллар ёритилди.

Лекин шунга қарамай бу газеталарнинг ишида жиддий камчиликлар ҳам бор. Улар ҳали ҳам оммани ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашга доир материалларни кам ёритмоқдалар. Район меҳнаткашларининг бутун куч ва ғайратини галдаги хўжалик ишларини муваффақиятли бажаришга сафарбар қилишдек асосий вазифани қониқарсиз бажармоқдалар. Газеталарнинг тематикаси кенгайтирилиб, мазмуни бойитилмаган. Кўп хабар ва мақолалар бир хилда ёзилган. Улардаги фактлар атрофлича анализ қилинмаган. Редакцияларнинг иши газетхонларнинг кундалик ўсиб бораётган талабларига тўла жавоб бермаётир.

Район экономикасининг барча соҳасида қилинаётган ишлар бу газеталарда ўз ифодасини тўла топмаётир. Маҳаллий саноат корхоналари ишини ёритиш масалалари редакция ходимларининг эътиборидан четда қолиб кетган. Саноат корхоналари ва уларнинг новаторлари ҳақида бир неча ойлаб мақола ва хабарлар босилмаган.

«Коммунизм учун», «Сталин туи» газеталари қишлоқ хўжалиги ишларини бир ёқлама ёритишга ўрганиб қолиб, камқувват колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш ва уларни илғорлар даражасига кўтариш масаласига етарли аҳамият бермаган. Қолоқ колхоз, бригадаларнинг ишидаги камчиликлар очиб ташланмаган. Агроном ва бошқа мутахассисларнинг мақолалари уюштирилмайди. Чорвачилик масалалари юзаки ёритилмоқда. Илғор молбоқар ва сут соғувчиларнинг тажрибаси кенг оммалаштирилмаётир.

Партия турмушига оид материаллар жуда кам босилади. Шунга қарамай, уларнинг кўпи информацион характерда бўлади. Конференциялар, семинарлар, актив йиғилишлари кўпроқ ёзилиб, бошланғич партия ташкилотларидаги аҳвол чуқур анализ қилинмайди. Совет қурилиши материаллари маҳаллий советлар сайлови кампанияси давридагина ёритилган, холос.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, касаба союз ва маданий-оқартув ташкилотларининг ишлари аҳён-аҳёнда ёритилмоқда.

«Коммунизм учун» газетасининг редактори Боратов, «Сталин туи» газетасининг редактори Азимбоев ўртоқлар газеталар сонини чиқариш планини бажариш билан овора бўлиб, унинг мазмунини яхшиламаганлар. Газета саҳифаларининг ярмидан кўпроқ ўрнини район экономикасига тааллуқи бўлмаган материаллар эгалламоқда. Очерк, фельетон, репортажлар тез-тез босилиб турмаётир. Газета материаллари адабий жиҳатдан яхши таҳрир қилинмайди, пойма-пой жумлалар, ва орфографик хатолар кўп.

Область партия комитетининг бюроси юқоридаги газеталарнинг редакциялари ишчи-деҳқон мухбирлари билан етарли иш олиб бормаётганини ва уларнинг хат-хабарларидан кам фойдаланаётганликларини алоҳида кўрсатиб ўтди.

Район партия комитети ва биринчи галда унинг секретарлари Ладушкин, Ҳусанов ўртоқлар район газеталарига шахсан ўзлари раҳбарлик қилишлари ўрнига, бу ишни райкомнинг пропаганда ва агитация бўлимига топшириб қўйиш билан чегараланганлар. Натижада райкомнинг газеталар ишини яхшилашга қарата чиқарган қарорлари бажарилмай қолган. Газета редакторларига вақти-вақти билан топшириқлар бериб турилмаган. Редакцияларнинг иш планлари бир неча ойлаб тасдиқланмаган.

Область партия комитети бюросининг қарорида райкомнинг ўз органига раҳбарлик қилишдаги бундай ярамас услуби қаттиқ қораланди ва «Коммунизм учун», «Сталин туи» газеталарининг ишини тубдан яхшилаш юзасидан зарур тадбирлар белгиланди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Бир дўконга уч гумашта“

Тошкент район матлубот жамиятига қарашли пойафзал дўкони кўринишда кичкина бўлса ҳам, лекин у ерда фирибгарлик, кўзбўямачилик, давлат савдо қонунларини қўпол равишда бузишлик авж олган эди. Ана шу ишлар тўғрисида газетамизнинг шу йил 22 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан материал босилган.

Тошкент район матлубот жамияти правлениесининг раиси ўртоқ Ашрапхонованинг редакциямизга хабар қилишича, текширишда газетада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Моллар нархини ошириб сотгани, харидорбоп молларни яширинча пуллагани учун мол сотувчи Магомедов ишдан олиб ташланган ва жиноий жавобгарликка тортиш учун иш район прокурорига ҳавола қилинган.

Газета материали савдо ходимлари ўртасида муҳокама қилиниб, меҳнаткашларга маданий савдо қилишни яхшилаш тадбирлари белгиланган.

Область маданий-оқартув муассасалари ишини яхшилайлик

Совет кишиларининг маданий эҳтиёжлари катта ва тобора ўсиб бормоқда. Маданий-оқартув муассасалари, томошахоналар, маданият ўчоқлари диди ўсган меҳнаткашларимизнинг талабларини қондириб бориши лозим. Областимизда маданий муассасалар тармоғи бўлмаган биронта шаҳар ёки район йўқ.

Областда 32 шаҳар ва район маданият уйи, 191 колхоз клуби, 68 касаба союзлар ихтиёридаги клуб, 2 театр, 189 киноустановка, 19 шаҳар ва район босмахонаси ишлаб турибди. 26 шаҳар ва район газетаси нашр этилмоқда. 73 шаҳар ва район ҳамда 134 қишлоқ кутубхонаси меҳнаткашларга хизмат қилмоқда. 5 та музика мактабида меҳнаткашларнинг болалари таълим олмоқда. Бу рақамлар Тошкент шаҳридан ташқари область территориясида жойлашган маданий-оқартув муассасалари нақадар кўп эканлигини яққол кўрсатади

Хўш, область маданият бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Қирғизбоев) шаҳар ва қишлоқлардаги маданий-оқартув муассасаларининг рангбаранг, кўпқиррали фаолиятига қандай раҳбарлик қилмоқда?

Яқинда ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, область маданият бошқармаси фаолиятида бир қатор ижобий ишлар билан бирга, айрим жиддий камчиликлар ҳам бор. Ҳамма соҳалар ҳам бирдек яхши ишламаяпти. Район маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари область маданият бошқармаси томонидан етарли ёрдам ва зарур маслаҳатни ўз вақтида ололмаётирлар. Клуб тармоқлари жуда секин ўсмоқда. Ўтган йилда фақат Янгиерда янги Маданият уйи очилди. Клуб ва маданият уйларида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари жуда суст ишламоқда, уларнинг ўсишига етарли эътибор берилмаётир. Буни қуйидаги мисоллар ҳам тасдиқлайди.

Маданият бошқармаси ихтиёридаги маълумотларга қараганда, шаҳар ва район маданият уйларида 889 кишини бирлаштирган 118 бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишламоқда, колхоз клубларида эса 1525 киши қатнашаётган 124 тўгаракда машғулот олиб борилади.

Бекобод, Қуйи Чирчиқ, Оққўрғон ва бошқа районларнинг бир қатор маданият уйларида бинонинг йўқлиги ва бадиий раҳбар тайинланмаганлиги сабабли бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида машғулотлар бўлмайди.

Айниқса колхоз клубларида маданий-оммавий ишларни ташкил қилиш қониқарсиз аҳволда. Областдаги 245 колхоздан 54 тасида клуб учун бино қурилган эмас. Айниқса Октябрь районидаги «Шарқ юлдузи», Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» сингари энг йирик миллионер колхозларнинг ўз клубларига эга бўлмасликлари ачинарли ҳолдир.

Мавжуд 191 колхоз клубида бор-йўғи 124 бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишламоқда. Бинобарин, 70 га яқин клуб бадиий ҳаваскорлик тўгарагига эга эмас. Агар айрим клубларда бир нечтадан тўгарак борлигини ҳисобга олсак, ҳаракатсиз клублар сони анча кўп эканлиги равшан бўлади.

Пискент, Боёвут, Верхне-волинск, Ховос районларидаги колхоз клублари жуда ёмон ишлаётир. Бу районларнинг айрим клубларидагина аҳён-аҳёнда ёшлар кечалари, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг концертлари сингари маданий-оқартув тадбирлари ўтказилиб турилади.

Область кутубхоналари ишида ҳали жиддий камчиликлар бор. Кутубхоналарга ҳамон китобхонларни кўпроқ жалб этиш, айниқса қишлоқда китобхонлар сонини кўпайтириш иши кўнгилдагидек эмас. Кутубхоналар учун асосан рус тилидаги адабиётлар сотиб олинмоқда. Областнинг 13 районидан олинган маълумотга қараганда 1957 йилда бу районларнинг кутубхоналари учун ўзбек тилида бор-йўғи 3 минг сўмликка яқин китоб сотиб олинган. Кўп жойларда кутубхоналар тор, мослаштирилмаган, яхши жиҳозланмаган биноларга жойлашган. Кўпгина район ва қишлоқ Советларининг ижроия комитетлари кутубхоналар ишига етарли эътибор бермаётирлар. Айрим ҳолларда кутубхона ходимларига бошқа вазифалар ҳам юкланади.

Китоб шкафлари, стеллажлари сингари жиҳозлар етишмаганлиги сабабли кўпгина кутубхоналарда китоблар тартибсиз ҳолда ерга таҳлаб қўйилади.

Область кино тармоқлари бу йил анча яхши ишлади. Лекин шу билан бирга, область маданият бошқармаси ҳамма районларда кино кўрсатиш планининг бажарилишига эриша олмади. Ховос, Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ ва Паркент районларининг киноустановкалари планни бажара олмадилар.

Область маданият бошқармаси Давлат банки берадиган ссуда ҳисобидан ёзги кинотеатрлар қуриш масалалари билан қониқарсиз шуғулланмоқда. 1957 йилда план бўйича 13 ёзлик кинотеатр қурилиб битиши лозим бўлгани ҳолда, фақат 4 таси қурилган. Ана шу мақсадга ажратилган маблағдан 585 минг сўми фойдаланилмай қолган.

Янгийўл ва Мирзачўл шаҳарларидаги Тошкент область ва колхоз, совхоз театрлари ишида ҳам жиддий камчиликлар бор. Ўтган йили иккала театр молия планини бажарган бўлса ҳам, уларнинг фаолиятини қониқарли деб бўлмайди. Мирзачўл театри ўз биносида кечки спектакллар кўрсатиш планини бажармаётир, иккала театр ҳам асосан спектакллар кўрсатиш ўрнига концерт бериш билан овора. Мазкур театрлардаги артистлар составининг малакаси паст. Шунинг учун ҳам театрлар томонидан бериладиган концертларнинг бадиий савияси талабга жавоб берадиган даражада эмас. Концерт программалари ўзбошимчалик билан тузилади, уларга асосан эски қўшиқлар киритилади ва паст савияда ижро этилади. Театрларнинг қониқарсиз ишлашига сабаблардан бири уларнинг ёмон бинога жойлашганлигидир. Мирзачўл театри ҳамон Маданият уйи биносида ишлаб келади. Бу бинода ҳам фильмлар кўрсатилади, ҳам турли тўгараклар иш олиб боради. Янгийўл театри биноси ҳам талабга жавоб бермайди. Область театрлари зарур инвентарь ва ускуналар билан етарли таъминланмаган.

Шу йил «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 9 апрель сонида босилган «Икки театрнинг қисмати» сарлавҳали мақолада шу театрлар фаолиятини яхшилаш учун халақит бераётган камчиликлар очиб ташланган ва принципиал масалалар кўтарилган эди. Бироқ тегишли ташкилотлар бу танқиддан етарли хулоса чиқариб олмадилар ва ҳар иккала театрнинг ишини яхшилаш учун конкрет тадбирлар белгиламаётирлар.

Областдаги мавжуд 5 та музика мактаби ишидаги асосий камчилик уларда ўзбек ўқувчи қизларининг жуда кам бўлишидир. Мазкур музика мактабларида ўқиётган 880 ўқувчидан 24 киши ўзбек бўлиб, ўзбек қизлари 3 кишидир, холос. Область маданият бошқармаси талантли ёшларни, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларидан кўзга кўринган ижрочиларни музика мактабларига юбориш ҳақида ўйламаётир. Музика мактаблари ҳамон ўқитувчиларга муҳтож бўлиб қолмоқда. Мактабларда чолғу асбоблари ҳам етишмайди.

Кейинги пайтларда областда район ва шаҳар газеталари сони кўпайди. Аммо полиграфия базаси кенгаймаётир. Бир қатор босмахоналар эски типдаги машиналарда қўл кучи билан ишламоқдалар. Бу эса газеталарнинг ўз вақтида ва сифатли бўлиб чиқишига тўсқинлик қилмоқда. Паркент, Юқори Чирчиқ, Гулистон районларининг босмахоналарида шу ҳолни кўрамиз. Оққўрғон, Оҳангарон ва бошқа районларда чиқадиган газеталарнинг полиграфик сифати ҳам паст.

«Облкниготорг» 1957 йилда қониқарсиз ишлади. «Облкниготорг» бир неча йилдан бери белгиланган планни бажармай келади. Ўтган йили қишлоқ жойларда китоб савдоси матлубот кооперацияси ихтиёрига берилиши муносабати билан китоб савдосини яхшилаш имкониятлари туғилган эди. Лекин «Облкниготорг» ишида ўзгариш юз бермади. Аввалгидек китоблар «Книготорг» складларида кўплаб туриб қолмоқда. «Облкниготорг» складларида туриб қолган китоблар 5,5 миллион сўмликка яқиндир. Область китоб савдоси ходимлари меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини етарли ўрганмаётирлар, китобни омма орасида кенг пропаганда қилмаётирлар.

Қуйи маданият муассасалари малакали кадрлар билан мустаҳкамланган эмас. Масалан, 236 кутубхона ходимидан фақат 4 киши олий маълумотга эга. Область кутубхоналаридаги кадрларнинг қўнимсизлиги кўзга ташланади. Ўтган йили 92 киши ўзгарди, 30 дан ортиқ киномеханик турли сабаблар билан ишдан бўшатилди.

Бошқармада кенгаш бор, лекин бошқарма кенгаши коллегиал орган сифатида ўз вазифасини яхши бажармаётир. Кенгаш планлари палапартишлик билан тузилади, тузилган планлар эса кўпинча бажарилмайди. Жумладан, ўтган йили планда кўрсатилган 20 масаладан фақат 3 таси кўрилган. Кенгаш томонидан қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши яхши назорат қилинмайди, қабул қилинган қарорлар кўпинча қоғозда қолиб кетаверади.

Юқорида кўрсатилган жиддий камчиликлар область меҳнаткашларига маданий-маиший хизматни яхшилашга халал бермоқда. Область маданият бошқармаси ўз ишини яхшилаши зарур. Шуни ҳам айтиш керакки, область маданият бошқармаси ёрдамга муҳтож. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги бошқармасининг ишини назорат қилиб туриши, унга керакли маслаҳат ва ёрдамни кўрсатиши, маданий-оқартув ташкилотлари олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга кўмаклашиши зарур.

А. УШНУРЦЕВ,
А. АБРАМОВ.

Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига норозилик нотаси

СССР Ташқи Ишлар Министри А. А. Громико 28 июнда АҚШ элчиси Л. Е. Томпсонни Ташқи Ишлар Министрлигига таклиф қилди ва америка ҳарбий самолёти совет давлат чегарасини бузиб ўтганлиги муносабати билан Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига норозилик нотасини унга топширди. Мазкур нотанинг тексти қуйида босилади:

СССР Ҳукумати Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига қуйидагиларни билдиришни зарур деб ҳисоблайди.

Шу йил 27 июнда Москва вақти билан соат 18 дан 30 минут ўтганида АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг белгилари бўлган тўрт моторли ҳарбий самолёт Ереван шаҳрининг жануброғидаги районда Совет Иттифоқининг давлат чегарасини бузиб ўтди ва Совет Иттифоқи территорияси устида 170 километргача ичкарига учиб борди.

Икки совет қирувчи самолёти америка самолётининг қаршисига чиқди. Совет қирувчи самолётлари сигналлар бериб, америка самолётига яқин жойдаги аэродромга қўниш учун ўзлари кетидан боришни таклиф қилдилар. Чегарани бузиб ўтган самолёт бу талабга бўйсунмади. Совет қирувчи самолётлари чегарани бузиб ўтган самолётни қўнишга мажбур этдилар. Бу самолёт Совет Иттифоқининг давлат чегарасини бузиб ўтган жойидан 240 километр масофадаги районда совет территориясига қўнди ва ёниб кетди.

Чегарани бузиб ўтган самолёт ерга қўнганидан кейин, бу самолёт экипажининг 9 аъзоси ушланди. Улар америка ҳарбий кийимини кийганлар. Ана шу шахсларнинг айтган гапларидан ва улар ёнидан чиққан ҳужжатлардан ушланганларнинг ҳаммаси Америка Қўшма Штатлари ҳарбий ҳаво кучлари хизматида эканлиги аниқланди.

Юқорида келтирилган фактлар америка ҳарбий самолёти СССР давлат чегарасини қасддан бузганлигини исбот этади.

Маълумки, чегарани бузиб ўтиш каби шу хилдаги фактлар авваллари ҳам бўлган эди, аммо, Совет ҳукумати хабар қилган маълумотлар тамомила асосли бўлишига қарамай ва фактларга қарамай, АҚШ ҳукумати америка самолётларининг Совет Иттифоқи давлат чегарасини бузганликларини рад этиб келган эди. 27 июнда америка ҳарбий самолётининг СССР давлат чегарасини бузиб ўтиши билан боғлиқ бўлган ҳолатлар шундайки, эндиликда АҚШ ҳукумати чегаранинг бузиб ўтилишини кўрсатган ана шу фактни инкор қилолмайди, деб ўйлаш керак.

Совет Иттифоқи ҳукумати америка ҳарбий самолётининг совет чегарасини қўпол равишда бузиб ўтганлигига қарши АҚШ ҳукуматига қатъий норозилик билдиради.

Совет ҳукумати америка ҳарбий самолётларининг Совет Иттифоқи ҳаво чегараларини бузиб ўтганликлари фактларига Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг эътиборини бир неча марта жалб этган эди ва чегарани бундай бузиб ўтишлар жиддий оқибатларга сабаб бўлиши мумкин эканлигини кўрсатган эди. Совет ҳукумати АҚШ ҳукуматидан чегарани шу хилда бузиб ўтишларга йўл қўймаслик учун тегишли чоралар кўришни талаб қилган эди.

Афсуски, Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг шу йўлдан бормаганлигини қайд қилиб ўтишга тўғри келади.

АҚШ ҳукумати мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларини яхшилаш учун худди Совет Иттифоқи ҳукумати каби интилаётганлигини бир неча марта айтган бўлса ҳам, АҚШ ҳукуматининг бундай позицияси мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда бўлган кескинликни камайтиришга ёрдам бермаслиги тамомила аёндир. АҚШ ҳукуматининг бундай позицияси унинг тинчликсеварлик руҳидаги баёнотларига асло тўғри келмайди ва СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни кескинлаштирибгина қолмай, балки умуман халқаро вазиятни соғломлаштиришга ҳам халақит беради.

Совет ҳукумати АҚШ ҳукуматининг Совет Иттифоқи давлат чегараларининг Америка ҳарбий самолётлари томонидан бузилишига йўл қўймаслик учун амалий тадбирлар кўришини талаб этади.

Москва, 1958 йил, 28 июнь.

МАИШИЙ ТЕМАДА

ҲАҚЛИ ТАЛАБ

— Бугун тоза кун ёндираяптида. Яқинроқ жойда душ бўлганда маза қилиб ювинардик, — деди катта рўмол билан дам-бадам терини артаётган киши ҳамроҳига.

— Душ-ку йўқ, иссиққина ҳаммом бор, борақолайлик.

— Ҳазилингизни қўйинг. Ҳозир очиқ ҳавода зўрға нафас оласан-ку, киши, ҳаммомга тушиб бўладими? Тағин бу яқин ўртадаги ҳаммомлар ёзда иссиқ, қишда совуқ бўлади. Чиғатойдагисида бўлса, бугун сув бўлса, эртасига сув бўлмайди.

Бу икки суҳбатдош пойтахтнинг энг йирик, аҳолиси кўп Октябрь районида яшашади. Бозорларнинг кўпи ҳам шу районда. Колхозчилар шаҳар атрофидаги районлардан, ҳатто бошқа областлардан турли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари келтириб шу бозорларда сотадилар.

Шу район территориясида 8 та ҳаммом бор-у, аммо биронтасида ҳам ёз мавсумига мосланган душ йўқ. Юқорида келтирилган икки кишининг баҳси ҳам ана шу масала устида.

Шаҳар меҳмонхона-ҳаммомлар трестининг раҳбарлари бўлса (бошқарувчиси ўртоқ Расулев) район меҳнаткашларининг душ тўғрисидаги ҳақли талабини кўпдан буён қондирмай келаётирлар. Ҳозирги иссиқ кунларда ёз мавсумига боп душга эҳтиёж жуда катта. Бу, кишиларнинг саломатлиги учун ҳам зарур.

Трест раҳбарлари меҳнаткашларнинг ҳақли талабларини тезлик билан амалга оширишлари зарур. Ахир душ қуриш қийин эмас-ку.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Аҳолини рўйхатга олиш ишига пухта тайёрланайлик

СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ 1959 йил январь ойида мамлакатимиз аҳолиси рўйхатга олинади. Рўйхат вақтида — 1959 йил 15 январь пайшанба куни мавжуд бўлган бутун аҳоли (шу жумладан вақтинча шу ерда турувчилар), шунингдек вақтинча кетиб қолган кишилар ҳам ҳисобга олинади. Аҳолини рўйхатга олиш халқ хўжалигида катта ўрин тутган муҳим сиёсий вазифадир. Рўйхатни ўтказишда мамлакатимиз территориясидаги аҳолининг сони, жойлашиши ҳақидаги аниқ маълумотларни олиш, шунингдек аҳолининг жинси, ёши, оилавий аҳволи, миллати, тили, билими, ўқиши, касби, халқ хўжалиги соҳаларида иштироки, ишлаб чиқариш ва ижтимоий группаларга алоқаси сингари маълумотларни аниқлаш ҳам кўзда тутилади. Бу муҳим тадбирнинг амалга оширилиши дастлаб партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар моддий маданий эҳтиёжларини максимал даражада қондириш соҳасида қилаётган доимий ғамхўрлигининг яна бир намунасидир.

Совет давлатининг маъмурий, хўжалик ва маданий соҳалардаги ҳар бир иши аҳолининг сони, унинг ижтимоий, миллий, профессионал ва маданий характеристикаси ҳақидаги маълумотларнинг аниқ бўлишига таянади.

Аҳоли ҳақида тўла ва аниқ маълумотлар бўлмаса, унинг состави, жойланиши ҳақида тўғри тасаввурга эга бўлинмаса, ишлаб чиқаришни, халқнинг моддий бойлиги ва маданий савиясини юксалтириш перспективаларини рационал планлаштиришга эришиш мумкин эмас.

План умумдавлат ёки республика, область ёки район миқёсида бўлишидан қатъий назар, унинг ҳар бир бўлими маълум даражада аҳолининг меҳнатга яроқли қисми ҳамда маълум группаларга алоқаси ҳақида умумий маълумотларга суяниш лозим. Болалар муассасалари, мактаблар қуриш, тарбиячи ва ўқитувчилар тайёрлаш учун болаларнинг ҳар йилги сонини билиш лозим. Шаҳар ёки қишлоқдаги эркак ва аёлларнинг, катта ёшдаги кишилар ва болаларнинг сонини билмай туриб, савдо тармоқларини жойлаштиришни планлаштириш қийин, аҳоли составини, унинг билими, касбини аниқламасдан, мутахассислар ва оммавий касб эгаларини тайёрлаш мушкул.

Аҳолининг состави ва жойланиши ҳақидаги маълумотлар КПСС XX съездининг меҳнат ресурсларидан унумли ва рационал фойдаланиш ҳақидаги, халқ хўжалигини янада ривожлантириш, айрим районларнинг ўзаро алоқасини мустаҳкамлаш ва ишлаб чиқариш кучларидан тўғри фойдаланиш ҳақидаги кўрсатмаларини бажаришда жуда катта аҳамиятга эга. Рўйхат маълумотлари Совет ҳокимияти органлари томонидан мамлакатни маъмурий территориал жиҳатдан тўғри бўлишда, аҳолига маданий-маиший хизматни тобора яхшилаш ишларида кенг қўлланилади. Шунингдек бу маълумотлар илмий ташкилотларга, айниқса иқтисодий фанлар соҳасида тадқиқотлар олиб борадиган муассасаларга жуда зарурдир.

Ҳозирги вақтда аҳолининг жинсий ва ёш составига оид маълумотлар аҳолининг табиий ва механик ҳаракатини жорий ҳисобга олиш асосида, сайловчилар рўйхатларини ўрганиш, шаҳарлардаги болаларни ҳисобга олиш юзасидан 1954 йилда ўтказилган тадбир маълумотлари ҳамда қишлоқ Советларининг хўжалик дафтарлари асосида белгиланади.

Аҳолининг табиий ҳаракатини, яъни туғилиш, ўлиш, никоҳ, ажралиш ҳақидаги маълумотлар ЗАГС органлари томонидан ҳисобга олинади, аҳолининг механик ҳаракати, яъни гражданларнинг шаҳар, қишлоқ ва аҳоли яшайдиган пунктларга келиши ҳамда кетиши уй дафтарларига ёзиш ва ўчириш орқали белгиланади.

Аҳоли сони ва составининг ўзгариш процесси тўхтовсиз давом этади. Жумладан, 1957 йилда Совет Иттифоқи бўйича ҳар бир минутда ўнга яқин киши туғилиб, 3 киши ўлган, бинобарин, Совет Иттифоқи аҳолиси ҳар бир минутга 7 киши, яъни ҳар суткада қарийб 10 минг киши кўпайган. 10 йилчадан буён, СССР аҳолисининг ҳар йилги ўсиши 3 миллион кишидан ортиқроқдир. Фақат бешинчи беш йилликдагина СССР аҳолиси табиий ўсиш натижасида 16,3 миллион кўпайган. Бу эса Канада ёки Швециянинг, Норвегия билан Финляндия мамлакатлари аҳолисидан ҳам ортиқдир.

Аҳоли сонининг тез суръатлар билан ўзгариб туриши ва аҳоли жинси, ёш составига оид маълумотларнинг турлича бўлиши вақти-вақти билан рўйхат ўтказиб туришни тақоза қилади, чунки айни вақтда ҳамма жойда баббаравар рўйхат ўтказиш орқалигина, аҳолининг сони ва составини аниқ белгилаш мумкин. Кишиларнинг оилавий аҳволи, маълумот даражаси, миллати, она тили, машғулоти ҳақидаги маълумотларни фақат рўйхат қилиш орқалигина олиш мумкин. Шу сабабли яқинда ўтказиладиган аҳолини рўйхатга олиш иши жуда катта аҳамиятга эга бўлган тадбирлардандир. Бу рўйхатга олиш Совет ҳокимияти йилларидаги рўйхатларнинг тўртинчисидир.

Биринчи марта аҳолини ва саноат корхоналарини (қисман қишлоқ хўжалигини) рўйхатга олиш 1920 йилда, гражданлар урушининг оғир шароитларида В. И. Лениннинг ташаббуси билан ўтказилган эди. Владимир Ильич рўйхатга жуда катта эътибор бериб, Совет ҳокимиятининг барча органларидан, барча совет муассасаларидан бу ишга ёрдам беришни талаб қилган эди. Ленин 1920 йил 12 сентябрда Иркутск губерня ижроия комитетига ёзган телеграммасида бундай деган эди: «Рўйхатга олиш губернянгизнинг ҳамма ерида ўтиши учун барча чораларни кўринг. Бу йўлда учраган ҳамма ғовларни революцион тартиб воситаси билан бартараф этинг. Рўйхатнинг планли равишда ўтиши учун шароит яратинг».

Биринчи рўйхат материаллари мамлакатнинг вайрон бўлган хўжалигини қайта тиклаш бўйича ягона давлат планини тузишда фойдаланилди.

Аҳолини иккинчи Бутуниттифоқ рўйхатига олиш иши 1926 йил 17 декабрда ўтказилган эди. Совет ҳокимияти йилларида биринчи марта ўтказилган бундай кенг рўйхат мамлакатнинг бутун территориясини ўз ичига олган ҳамда ёш Совет давлатининг халқ хўжалигини қайта тиклаш соҳасида эришган дастлабки ютуқларини кўриш имкониятини берган эди. 1926 йил рўйхати натижасида олинган маълумотлар социализм қурилишининг биринчи беш йиллик планини тузишга асос бўлди.

Кейинги учинчи Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати 1939 йил 17 январь куни ўтказилди. Бу рўйхат ғолиб социализмнинг ажойиб ютуқларини намойиш қилди. Бу вақтга келиб СССРда эксплуататор синфлар батамом тугатилди, шаҳар ва қишлоқда социалистик ишлаб чиқариш усули қарор топди, ишсизлик ва қашшоқлик тугатилди. Совет россияси аграр, кам тараққий этган ҳамда техника жиҳатдан ёмон қуролланган саноат мамлакатидан коммунистик партия раҳбарлигида илғор техника билан қуролланган, юксак даражада тараққий этган саноат мамлакатига айланди. Қишлоқ хўжалигида эса майда тарқоқ деҳқон хўжаликлари ўрнида совхозлар, МТС-лар, колхозлар барпо этилди. Илгариги сўқа, омоч сингари примитив меҳнат қуроллари ўрнига трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари келди.

Охирги рўйхат ўтказилганига 1959 йилда роса 20 йил тўлади. Шу вақт мобайнида совет халқлари ҳаётида жуда кўп йирик воқеалар бўлиб ўтди. Бу воқеалар бутун дунё тарихига катта таъсир қилди. Улуғ Ватан уруши даврида немис-фашизми устидан қозонилган порлоқ ғалаба, урушдан сўнг халқ хўжалигини қайта тиклаш даврида эришилган ютуқлар, ундан сўнг эса саноат ишлаб чиқаришининг тез суръатлар билан юксалиши, қишлоқ хўжалиги ҳамда бошқа соҳалардаги, совет халқи фаровонлиги ва маданий даражасини юксалтиришдаги, фан, санъатни ривожлантиришдаги ютуқлар. Совет Иттифоқининг жаҳон халқлари ўртасидаги обрўси ошиб кетганлиги ана шу даврнинг характерли белгиларидандир. СССР-даги саноат ишлаб чиқаришининг суръатларини бирорта капиталистик мамлакат ҳам кўрган эмас.

1953 йилдан 1956 йилгача капиталистик саноат ишлаб чиқариши 16 процент ўсган бўлса, СССРда 41 процент, АҚШда эса бор-йўғи 7 процент ўсган. Ана шу давр ичида Тошкент область саноат ишлаб чиқариши 47 процент ўсган.

Халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш, халқ фаровонлигини юксалтириш соҳасидаги катта ютуқлар СССР аҳолисининг сон жиҳатидан ўсишинигина эмас, шу билан бирга унинг составини ўзгартиришга ҳам сабабчи бўлди. Йилдан-йилга ишчи ва хизматчиларнинг, шаҳар аҳолисининг салмоғи ошиб бормоқда. Ўрта ва олий маълумотли кишилар сони тобора кўпаймоқда. Тошкент областидаги аҳолининг сони 1958 йил 1 январида олинган ҳисобга қараганда 1939 йилдагидан икки мартадан зиёдроқ ошган, областнинг Тошкент шаҳридан бошқа шаҳарларидаги аҳолисининг сони эса 5 марта кўпайган.

Ана шу улуғвор ўзгаришлар совет кишиларинигина эмас, шу билан бирга чет эллардаги дўстларимизни ҳам қувонтиради. Бундай ажойиб кўрсаткичлар яқинда ўтказиладиган Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати материалларида ўзининг ёрқин ифодасини топади.

Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати ўтказиладиган кунга 7 ойча вақт қолди. Аҳолини рўйхатга олиш ишининг муваффақиятли ўтишида бир қатор жуда муҳим ташкилий тадбирларнинг амалга оширилиши ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

СССР Министрлар Советининг 1957 йил 2 февралдаги қарорига мувофиқ меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари 1958 йил 1 январгача бир қатор муҳим тадбирларни амалга оширишлари керак эди. Бироқ ҳозиргача айрим шаҳар ва районларда Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати ўтказиш юзасидан қилинадиган баъзи тайёргарлик ишлари тугалланган эмас.

Чирчиқ шаҳрининг планини тузиш ишлари тугалланмаган, унинг айрим қисмларида кўча, тупикларнинг номлари, уйларнинг номерлари тартибга солинмаган. Оҳангарон шаҳрида тузилган шаҳарнинг янги плани аҳоли рўйхатини олиш талабларига жавоб бермайди. Чунки бир қанча хусусий ҳовлилар пландан тушиб қолган, ҳовлиларнинг номерлари шу кунгача тартибга солинмаган. Область ижроия комитетининг 1958 йил 8 январдаги мажлисида аҳолини рўйхатга олишга тайёргарликнинг бориши ҳақида Оҳангарон шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Лисийнинг ҳисоботи эшитилиб, унга бир қанча эътирозлар билдирилган бўлишига қарамасдан, шаҳар ижроия комитети шу чоққача камчиликларни тугатмаган.

Вревск, Велико-Алексеевск, Келес ишчи посёлкалари, шаҳар типидаги Сирдарё посёлкасида шахсий ҳовлиларнинг номерлари тартибга солинмаган, планлар аниқланмаган.

Боёвут, Оржоникидзе, Ховос районларининг схематик карталари тузилмаган. Оққўрғон, Бўка, Боёвут, Верхне-волинск, Чиноз районларининг чегаралари аниқланмаган.

Барча район, шаҳар ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари ҳузурида Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини олиш ишига ёрдам берадиган комиссиялар тузилган. Лекин айрим районларда Марказий статистика бошқармасининг район, шаҳар инспектураси ходимларига зарур иш шароитлари яратиб берилмаган. Улар бошқа ишлар билан банд қилиб қўйилади, аҳоли рўйхатини олишга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган ишларга қатнаша олмайдилар.

Аҳолини рўйхатга олиш ишини яхши ўтказиш учун аҳоли ўртасида оммавий-тушунтириш ишлари олиб бориш катта аҳамиятга эга. Мамлакатимизнинг ҳар бир кишиси рўйхатга олиш тартибини, вақтини, унинг сиёсий моҳиятини ва халқ хўжалигидаги аҳамиятини тушуниб олмоғи зарур.

Аҳоли рўйхатини олишни тайёрлаш ва ўтказишда барча совет, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари иштирок этиши талаб этилади. В. И. Ленин 1920 йилдаёқ «Рўйхат иши айрим идоранинг иши эмас, балки республика иши, барча совет муассасаларининг иши», — деб кўрсатган эди.

В. И. Лениннинг бу сўзлари 1959 йилда ўтказиладиган аҳоли рўйхатини олиш ишларида 1920 йилдагидек муҳим аҳамиятга эгадир. 1959 йилдаги Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини олиш ишини ташкилий равишда муваффақиятли ўтказиш умумхалқ ишидир.

А. ГОСТЕВ,
Тошкент область Статистика бошқармасининг бошлиғи.

ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТГА «МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ» УНВОНИ БЕРИЛДИ

БЕРЛИН, 30 июнь. (ТАСС). АДН агентлиги хабар беради: Германия Демократик Республикасининг президенти Вильгельм Пик Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Вальтер Ульбрихтга туғилган кунининг 65 йиллиги муносабати билан «Меҳнат қаҳрамони» фахрий унвонини берди.

Вальтер Ульбрихт бу юксак мукофотга иккинчи марта сазовор бўлди. У, Германия Демократик Республикасида социализм қуришда қилган катта хизматлари учун Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети президиумининг таклифига биноан мукофотланди.

Президент Вильгельм Пик Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Германия Демократик Республикаси Министрлар совети раисининг биринчи ўринбосари Вальтер Ульбрихтни қабул қилиб, унга мукофотни топширди. Вильгельм Пик билан Вальтер Ульбрихт узоқ суҳбатлашдилар.

ЯПОНИЯДА СОВЕТ ЦИРКИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТОКИО, 28 июнь. (ТАСС). Токиодаги Коракуэн залида совет цирки артистларининг тамошалари ғоят муваффақиятли ўтмоқда. Совет цирки артистлари гастроль бериш учун «Иомиури» газетаси ва санъат дўстлари уюшмаси томонидан таклиф қилинган эди. Совет цирки артистлари Токиода икки ҳафтадан кўпроқ вақт ичида Япония пойтахти аҳолиси ўртасида катта шуҳрат қозондилар. Шу вақт ичида 150 мингдан ортиқ киши цирк тамошаларига келганлигини айтиб ўтиш кифоя қилади. Цирк тамошаларини келиб кўрган кишилар орасида император хонадонининг аъзолари, таниғлик сиёсий ва жамоат арбоблари, парламент депутатлари бор эди. Яқинда бош министр Киси ўз оиласи билан бирга совет циркини тамоша қилди ва артистларга ташаккур изҳор қилиб, бундай деди: «Сизнинг санъатингиз ҳақиқатан ҳам жуда гўзалдир». Бош министр совет артистларининг Японияда кўрсатган тамошалари ўз шериклари бўлган япон артистларининг маҳоратини оширишга ёрдам беради, деб умид билдирди.

Япония матбуоти совет артистларининг ўйинларига юксак баҳо бермоқда.

БРАЗИЛИЯ ФУТБОЛ КОМАНДАСИ ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ БЎЛДИ

СТОКГОЛЬМ, 29 июнь. (ТАСС). Бугун бу ерда Швеция билан Бразилия командалари ўртасида футбол бўйича жаҳон биринчилигининг финал ўйини бўлди. Матч 5:2 ҳисоби билан Бразилия фойдасига тугади. Матч тамом бўлганидан кейин чемпионатни тантанали равишда ёпиш ва Бразилия командасига жаҳон чемпиони кубогини топшириш маросими бўлди.

Швеция командаси иккинчи ўринни, Франция командаси эса учинчи ўринни олди.

Тинчлик учун, мустақил сиёсат учун, меҳнат қилиш ҳуқуқи учун

Лондонда оммавий намойиш ва митинг

ЛОНДОН, 29 июнь. (ТАСС). Бутун куннинг иккинчи ярмида Лондонда меҳнаткашларнинг тинчликни, мустақил ташқи сиёсатни ва инглиз халқининг ҳаётий ҳуқуқларини ҳимоя қилишга бағишланган намойиши бўлди. Бу намойиш кейинги йиллардаги энг катта намойишдир.

Мамлакатнинг турли жойларидаги ўн минглаб инглизлар шу намойишни ташкил қилган Коммунистик партиянинг чақириғини маъқуллади. Шотландия эркак ва хотин-қизларидан 600 дан кўпроқ киши, Буюк Британиянинг саноат шаҳарлари жойлашган Йоркшир ва бошқа районлардан юзлаб вакиллар намойишда қатнашмоқ учун пойтахтга махсус етиб келдилар. Уэльс кончиларининг колоннаси айниқса катта эди. Кончилар намойишга шахтёр каскаларини, уларнинг хотинлари эса рангбаранг миллий кийимларни кийиб чиқдилар.

Намойиш қатнашчилари Гайдпаркнинг кўмкўк майдонида тўпланиб, колонналарга тизилдилар ва урушга қарши қўшиқлар айтиб, тинчликни ва меҳнат қилиш ҳуқуқини ҳимоя қилишга бағишланган шиорлар айтиб, пойтахтнинг марказий кўчалари бўйлаб юриб, Трафалгар майдонидаги оммавий митинг томон йўл олдилар. Уруш оловини ёқувчиларни қораловчи ғазаб сўзлари ёзилган шиорлар ва плакатлар колонналарнинг тепасида қуёшнинг ёрқин нурида ярқираб турди. Шиорларда қуйидаги сўзлар ёзилган эди: «Америкаликларни уйларига жўнатинг!», «Америка базалари тугатилсин!», «Водород қуроли синовлари тўхтатилсин!», «Мустамлакачилик урушлари тўхтатилсин!», «Юксак доирада ўтказиладиган кенгаш дарҳол бошлансин!».

Намойишчиларнинг колонналари ҳамиша оммавий митинглар ўтказиладиган Трафалгар майдонига кириб келдилар. Митинг президиуми адмирал Нельсон ҳайкалининг гранит цоколидан жой олди. Булар орасида инглиз ишчилар ҳаракатининг кўзга кўринган арбоблари, тинчлик учун курашаётган кўпгина жамоатчилик ташкилотларининг вакиллари бор.

Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон Голлан митингда катта ва ёрқин нутқ сўзлаб, инглиз халқини «мамлакат мустақиллигини Даллес ва уруш оловини ёқувчи америкаликлар ҳамласидан сақлаб қолишга» чақирди. Голлан уқтириб ўтдики, халқаро муносабатлардаги ҳозирги кескинлик «социалистик мамлакатларга қарши Америка миллионерлари томонидан ўтказилаётган ва инглиз консерваторлари қўллаб-қувватлаётган душманчилик — агрессив сиёсатнинг мантиқий оқибатидир». Ҳозирги хавф-хатарнинг манбалари Америка, Англия ва Франция империалистлари ўз ҳукмронликларини абадийлаштирмоқчи бўлаётган жойлардадир, — деди сўнгра Голлан. Бунга қўшимча қилиб шуни айтиш керакки, — деди Голлан, — «Англия-Америка ядро урушига унинг оқибатини ўйламай тайёргарлик кўрмоқдалар ва бу тайёргарлик вақтида энди Ғарбий Германия ҳам ядро қуроли олмоқда.

Голлан инглиз халқини империалистларнинг Ливанга қарши тайёрлаётган агрессияси бошланиб кетишига халақит беришга чақирди. «Биз, — деди Голлан, тревога кўтаришимиз лозим. Ливанга қарши битта ҳам одам, битта ҳам милтиқ юборилмасин. Бу жиноятга қарши курашмоқ учун бутун кучингизни жипслаштирингиз».

Сўнгра Голлан юксак доирада кенгаш чақирилиши масаласига тўхталиб бундай деди: «Даллес билан Макмиллан юксак доирада кенгаш чақирилишини истамаётирлар. Синовларнинг тўхтатилганлиги устидан контроль қилиш воситаларини ишлаб чиқиши лозим бўлган экспертларнинг Женевадаги кенгаши олдидан Қўшма Штатлар ҳам, Англия ҳам атом синовларини давом эттириб, атмосферани заҳарлай беришларини айтдилар. Улар Совет Иттифоқининг бир ўзи синовларни тўхтатганига шундай жавоб бердилар. Ғарб давлатларига уруш тайёргарлиги шунинг учун керакки, улар кризисга учраб бўшашиб қолган капиталистик системани мустаҳкамлаб олмоқчилар».

Голлан тинчлик учун, Буюк Британиянинг мустақиллиги ва тинчликсевар ташқи сиёсат ўтказиши учун курашда бутун халқ оммасини жипслаштириш ғоят муҳим эканлигини уқтириб ўтди. «Биз, — деди Голлан, — барча меҳнаткаш лейбористларни лейбористлар ҳаракати жиддий хавф остида қолаётганлиги тўғрисида огоҳлантираётирмиз. Консерваторлар, Даллес ва лейбористларнинг ўнг раҳбарлари юксак доирада музокаралар бошлашнинг ҳар қандай имкониятини тугатмоқ, Ливанга қарши агрессия қилмоқ ва бутун дунёда тинчлик бўлишига катта хавф туғдирмоқ учун Венгриядаги воқеалардан атайин фойдаланмоқдалар».

Голлан лейбористлар ҳаракатининг ва касаба союз ҳаракатининг ўнг раҳбарлари тинчлик учун олиб борилаётган актив ва қатъий курашга ҳақиқатда тўсқинлик кўрсатаётганликларини танқид қилиб, бундай сиёсат фақат уруш оловини ёқувчиларгагина қўл келади, деб айтди. Голлан умумий манфаатлар — тинчлик, яшаш ва ишлаш ҳуқуқига эга бўлиш учун курашда, капиталнинг мамлакат ишчилар синфига ҳужуми кучайиб бораётганлигига қарши курашда барча кучларни бирлаштиришга чақирди.

Митингда бошқа нотиқлар ҳам сўзга чиқиб, улар тинчлик учун мамлакатнинг мустақил ташқи сиёсати учун, мамлакат халқ оммасининг турмуш даражасини ошириш учун олиб борилаётган курашни кучайтиришга чақирдилар.

Ливанда аҳвол

БАЙРУТ, 29 июнь. (ТАСС). Ливан мудофаа министрлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида айтилишича, ўтган кунларда қўзғолончиларнинг отрядлари Ливан армияси турган позицияларга атакалар қилишни давом эттирганлар. Тароблис шаҳрида ва Ливаннинг жанубида айниқса қаттиқ жанглар бўлган.

Ахборотда айтилишича, Тароблисда ҳаракат қилаётган қўзғолончилар кеча кечаси Ливан армиясининг шу шаҳардаги позицияларига кенг ҳужум бошлаганлар. Жанглар тун бўйи давом қилган.

Кейинги кунларда, дейилади ахборотда, Згорта районида қаттиқ жанглар бўлди. Бу жангларда ҳар иккала томон миномётларни ишга солди. Танк бўлинмалари қўзғолончиларнинг Згорта шаҳрида қурилган бир қанча баррикадаларини бузиб ташлашга муваффақ бўлди. Бу жангларда реактив самолётлар қатнашди.

Ливаннинг жанубидаги Сайда шаҳрида қўзғолончилар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида катта тўқинишлар ва шиддатли отишмалар бўлди.

Кеча Байрутда бирмунча осойишталик бўлди. Бугун эрталаб президент саройи ёнида иккита катта бомба портлади, кейин отишма бошланди.

Америка яна ядро бомбасини портлатди

ВАШИНГТОН, 29 июнь. (ТАСС). Бугун Эниветок маржон оролида (Маршалл оролларида) Американинг яна бир ядро бомбаси синаш учун портлатилди, деб бу ерда эълон қилинди.

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ БОЛГАРИЯДА БЎЛИШИГА ДОИР

СОФИЯ, 28 июнь. (ТАСС). Кеча Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советида Болгария Халқ Республикаси ҳамда Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациялари ўртасида олиб борилган музокараларнинг натижалари тўғрисидаги ҳужжатлар тантанали вазиятда имзоланди.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Болгария Халқ Республикаси ҳукумати, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети ва Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг декларацияси, шунингдек, консуллик конвенцияси ва ҳар иккала мамлакат фуқароси бўлган кишиларнинг гражданлигини тартибга солиш тўғрисидаги конвенция имзоланди.

* * *

Болгарияда Министрлар Советининг раиси Антон Югов кеча Венгрия Халқ Республикасининг мамлакатда меҳмон бўлиб турган партия-ҳукумат делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

Қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар

Юқори Чирчиқ районининг маркази йилдан-йилга обод бўлиб бормоқда. Бу йил район марказида меҳмонхона, янги уй-жой бинолари қурилмоқда. Район маркази меҳнаткашларининг энг яхши дам олиш жойларидан бири. Клуб, кутубхона, парк, танца майдончалари ишчи, хизматчи ва колхозчилар хизматида.

Айниқса, район кутубхонаси меҳнаткашларнинг севимли жойига айланган. Кутубхонада ҳар хил касбдаги кишиларни учратиш мумкин. Улар кутубхонадан қишлоқ хўжалиги, техника, медицинага оид китобларни, бадиий адабиётларни олиб ўқийдилар.

Бундан ташқари, район Маданият уйида меҳнаткашлар учун мунтазам суратда ҳар хил темада лекция ва суҳбатлар ўтказиб турилади, кинофильмлар кўрсатилади.

Район Маданият уйида ташкил этилган бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг қатнашчилари фаолияти яқинда бўлиб ўтган область кўригида яхши баҳоланди. Тўгарак аъзолари шу кунларда Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

А. ДЕМЕНТЬЕВ.

Илмий конференция

Яқинда Охунбобоев номли республика медицина билим юртида студентларнинг ВЛКСМ 40 йиллигига бағишланган биринчи илмий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда «Ленин комсомолининг шонли 40 йиллиги», «Ҳомиладор аёлларда оғиз бўшлиғи санацияси», «Ёш болаларда уйқу ва унинг аҳамияти», «Ўқувчиларнинг режими ва дам олиши», «Ақлий меҳнат гигиенаси» каби 40 га яқин илмий докладлар тингланди. Студентларнинг бу илмий ишларига врач С. Файзуллаев, медицина фанлари кандидати М. Эшонова, ўқитувчилардан С. Акбарова ва М. Орипов ўртоқлар раҳбарлик қилди.

Т. МУҲИДДИНОВ, Қ. АҲМЕРОВ.

Студентлар практикага жўнадилар

Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ер тузиш факультетининг 4-курс студентлари ёзги имтиҳонларни муваффақиятли якунлаб, практикага жўнаб кетдилар. Улар практикани республикамизнинг турли область ва районларида, Қозоғистон, Қирғизистон ҳамда Туркманистон республикаларида ўтказадилар. Студентларга ўқитувчилардан Куликовский, Сафагариев, Баранов ўртоқлар раҳбарлик қилаётирлар. Студентлар практикаси 13 сентябргача давом этади.

Т. ИСМОИЛОВ.

Мактабдан—ишлаб чиқаришга

Яқинда Ўрта Чирчиқ районидаги 3-ўрта мактабнинг 10-синфини битириб чиқувчи ўқувчиларнинг тантанали кечаси бўлди.

Кечага, ўтган йили шу мактабни тамомлаб, ишлаб чиқаришга борган ёшлар ҳам қатнашдилар. Сталин номли колхозда фидокорона меҳнат қилаётган Х. Орипов, слесарь Р. Йўлдошевалар мактаб ўқувчиларига ўз муваффақиятларини сўзлаб бердилар.

10-синфни тамомлаган ўқувчилар ҳам сўзга чиқиб, янги ерларга ва саноат корхоналарига бориб ишлашларини айтдилар.

Н. БАРКАШЕВ.

Лагерь қўйнида

Чопонота қишлоғининг баҳаво, хушманзара жойларидаги пионер лагерларида мавсумда минглаб пионер ва ўқувчилар яйраб дам оладилар.

Биргина «Ташсельмаш» заводининг лагерида мингдан ортиқ ўғил-қиз каникулни мазмунли ўтказаётир.

Мана, Ворошилов номли пионер лагери. Рангба-ранг гуллар, соя-салқин жойлар, озода палаталарда қувнаб юрган хушчақчақ болаларни кўриб завқланади киши. Ухлаш павильони, спорт майдони, чўмилиш ҳовузларининг ҳаммаси бахтиёрлар учун. Юлдуз шаклидаги аллеяларни айланиб юрар экансиз, ҳар хил ҳикоялар сюжети асосида ишланган расмлар олдида тўхтамасдан иложингиз йўқ.

Лагерда болаларга бир кунда тўрт маҳал иссиқ овқат берилади. Улар меҳрибон тарбиячи, пионервожатийларнинг назоратида вақтида ухлаб, овқатланиб, дам оладилар. Спорт, авиамодель, хор, каштачилик каби ўнга яқин тўгарак ишлаб турибди. Ҳар ҳафтада кино ёки қўғирчоқ театрининг спектакли, лагерь бадиий ҳаваскорларининг концертларини тамоша қиладилар.

Тушки пайт. Горннинг янгроқ садоси эшитилади. Пионерлар бир зумда саф тортадилар. Уларни мазали таом кутади. Кейин мириқиб ухлаш, сўнгра яна ўйин-кулги, қизиқарли машғулотлар...

Меҳнаткашларнинг фарзандлари соф ҳаво, соя-салқин лагерь қўйнида чиниқиб, яйраб дам олаётирлар.

З. АХТЯМОВА.

КОЛХОЗ ДАМ ОЛИШ УЙИДА

...Катта дарвозадан ичкарига кирилганда ажойиб манзара кишини мафтун қилади.

Икки томонидан сермева ток айқашиб чиққан кенг аллеядан боғнинг ичкари томонига кириб борганингиз сари кўнгил гул-гул очилади. Эртапишар олмаларнинг хушбўй ҳиди димоғингизга, гуллар, чечаклардан асал шимираётган асалариларнинг ғувғуви қулоғингизга урилганда асаб роҳатланади, ўзингизни енгил ҳис қиласиз.

Аллеядан чап томонга буриласиз: зилол суви чайқалиб кумуш тангалар сочиб турган катта ҳовуз. Чор атрофдаги тол, чинорларнинг қуюқ кўланкаси сизни шу атрофга чорлайди. Ҳовуз атрофида бирдам ёнбошлаб ҳордиқ чиқарадиган сўрилар, курортлардагидек самбиттол навдасидан тўқилган ўтирғичлар...

Шийпон ёнидаги дарахт соясида 4-5 киши чақ-чақлашиб ўтирибди. Уларнинг бири сувчи, иккинчиси чорвадор, учинчиси механизатор. Нарироқдаги сўрида аёллар қаҳқаҳаси авжида. Булар колхоз дам олиш уйининг навбатдаги дам олувчилари.

Колхоз дам олиш уйида ҳордиқ чиқариш, билакка қувват тўплаш, саломатликни ўрнига келтириш учун ҳамма шароит яратилган. Биз дам олувчиларнинг хоналарини кўздан кечирдик: айрим хоналарга 2-3 тадан, айримларига битта-иккитадан кровать қўйилган. Хонанинг ўртасига чўғдек гилам тўшалган. Дам олувчиларнинг ўқиш, истаганда мутолаа қилишлари учун стол-стул қўйилган.

Дам олувчилар билллиард хонасига кириб, кўп вақтларини шу ерда ўтказадилар, хоҳласалар шахмат-шашка ўйнайдилар.

Колхоз дам олиш уйида ҳозиргача қарийб ҳамма колхозчи навбати билан дам олиб чиқди, деса бўлади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти дам олувчиларнинг соғлиги тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилади — бу ерда малакали врач, ҳамширалар бор.

Колхоз дам олиш уйида ҳордиқ чиқариб яна пахта далаларига борган колхозчилар ва механизаторлар ўз ишларини илгаригига қараганда яхши бажармоқдалар, мўл ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Яқинда биз шу колхоз дам олиш уйида бўлганимизда колхозчилардан Қурбон Болғабоев, Усмон Турсунов, Қобил Саидов ўртоқлар билан суҳбатлашдик. Улар жуда яхши дам олаётганликларини, саломатликлари илгаригига қараганда яна ҳам яхшиланганлигини — бунинг учун колхоз тузумидан миннатдор эканликларини чин қалбларидан изҳор қилдилар.

Қани энди ҳар бир колхозда, совхозда шу ердагидек дам олиш уйи бўлганда эди...

С. МАҲКАМОВ.

Суратларда: 1 (чапдан ўнгга) дам олувчилардан Қурбон **Болғабоев,** Усмон **Турсунов,** Қобил **Саидов** ўртоқлар. 2 Шийпонда ҳамшира Екатерина Васильевна **Шарко** дам олувчилар учун нонушта тайёрламоқда.

В. Панов фотоси.

Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози.

Телевизор Экранида

1 ИЮЛДА

19.30. Мактабгача тарбия ёшидаги болалар учун рус тилида эшиттириш: «Теремок».

19.50. Киножурнал.

20.00. Ҳужжатли фильм — «Ернинг биринчи совет йўлдошлари».

21.00. Саноат ходимларининг талабларига мувофиқ концерт.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ХОДИСА

ҚОЧИБ ҚУТИЛА ОЛМАДИЛАР*

ЖИНОЯТЧИЛАР ИЗ ЯШИРАДИ

Майор Савенков младший лейтенант Охотниковни ўз ҳузурига чақириб топшириқ берди:

— Жиноятчилар анча тажрибали эканликларига шубҳа йўқ. Улар изига тушганимизни, қидирув ишларини кенг кўламда олиб бораётганимизни пайқаганлар. Лекин бир нарса аниқки, улар ҳали зонадан четга чиқиб улгурмаганлар ва ўз изларини яшириш учун атроф қишлоқларда, жар ва унгурларда яшириниб юрган бўлишлари ҳам мумкин. Сиз из топар ит «Д» билан уларнинг изига тушинг. Тош тўлдирилган халтачада жиноятчиларнинг ҳиди сақланган бўлиши керак.

Из топар «Д» тошли халтани ҳидлагач, Охотниковни Акча қишлоғи томон бошлаб кетди. Бу қишлоқнинг юқори томонида Қуйисамарчиқ қишлоғи жойлашган. Бу қишлоқнинг пастроғида тепалик бор. «Д» лейтенантни ана шу ерга бошлаб келди. Баланд ўсган ўт-ўланлар топталган. Икки кишининг ётгани билиниб турган жойда яна тош тўлдирилган халта топилди. Афтидан жиноятчилар бу халтани эсдан чиқарган, ёки қочишга шошиб қолиб ташлаб кетган бўлишлари керак.

«Д» лейтенантни Қуйисамарчиқ, Гулбоғ, Облиқ, Қорабоғ қишлоқларига ҳам олиб борди. Лекин жиноятчилар топилмади. Кишилар милиция ходимларига кечадан буён қандайдир иккита номаълум киши дайдиб юрганлиги ҳақида маълумот бердилар. Уларнинг қиёфаларини тахминий бўлса ҳам айтдилар.

Қидириш давом эттирилди. Ҳатто Тошкент область милиция бошқармасидан ҳам оператив ходимлар ёрдамга келишди.

НОМАЪЛУМ КИШИ

Орадан 9 кун ўтди. Жиноятчилар ҳали топилганича йўқ. Қидирувчилардан Улумбеков ҳам топшириқни ҳадеганда бажара олмаганидан хижолат тортарди. У, кечалари кийимини ўзгартириб, шаҳар кўчаларида юрар, ҳар қандай шарпани диққат билан кузатарди.

7 майдан 8 майга ўтар кечаси у 72-автобаза гаражи олдида чемодан кўтариб қаёққадир ошиқаётган, бетоқат бир кишини кўриб қолди. Унинг хатти-ҳаракати шубҳали эди. Улумбеков номаълум шахс олдига келиб, ундан ҳол-аҳвол сўраган бўлди. Номаълум киши ўз кийим-бошини ўзгартириб олган Улумбековнинг милиция ходими эканини пайқамади. Лейтенант чаққон ҳаракат қилиб уни автомашинага босиб, шаҳар милиция бўлимига келтирди. Бу ерда чемоданни текшириб кўрилганда, чемодандан ўғирланган моллар, икки томони кесиб қисқартирилган ўқлоғлиқ милтиқ, эшикларни бузишда ишлатиладиган парма ва қўл изларини қолдирмайдиган резинка қўлқоп чиқди.

Текширишда бу номаълум шахс Тошкент ва Оҳангарон шаҳарларида кўпдан буён ўғирлик қилиб юрувчи катта ўғри эканлиги, илгари бир неча бор қамалиб чиққанлиги ва шу кунларда Тошкент милиция органлари томонидан қидирилаётган жиноятчи Николай Горкин бўлиб чиқди. У шу тунда Янги шаҳардаги 11-кварталдаги 24-уйдан нарсаларни ўғирлаб кетаётган экан.

УЛУМБЕКОВ ЖИНОЯТЧИЛАРНИ УШЛАДИ

Ҳеч қаерда ишламайдиган Артур 8-9 кундан буён Янги шаҳарда кўринмай қолди. Унинг қаёққа ғойиб бўлгани билан ҳам ҳеч ким қизиқмади. Илгарилари унинг баъзи ҳаракатларини кузатиб юрган Улумбеков Артур ҳақида ўйлай бошлади.

— Нега у кўринмай қолди? Ҳарҳолда юриш-туриши, кишилар билан муомаласи шубҳали эди.

Улумбеков кийимларини алмаштириб, 9-май кеч соат 10 ларда шаҳарни айланиб юрарди. Кечаси соат 12 ларда Янги шаҳардаги автомашина тўхтайдиган жойда икки киши кўриниб қолди. Буларнинг бири Артур Зуборовский ва иккинчиси Игорь Яковлев эди. Лейтенант Артур билан танишлардек кўришди ва Яковлев билан ҳам кўришмоқчи бўлиб унга қўл узатди. Тасодифан унинг қўли Яковлев шимининг камарига қистириб қўйган тўппончанинг дастасига тегиб кетди. Лейтенант Улумбеков шубҳали бу кишиларни Янги шаҳардаги милиция бўлими вакили кабинетига келтирди. Бўлим вакили Ахмадзянов билан бу шубҳали кишиларнинг ёнлари тинтилди.

Лейтенант Улумбеков Яковлевдан олинган тўппончанинг уёқ-буёғини синчиклаб кўздан кечирди. Тўппончанинг номеридан бу қурол младший лейтенант Исмоиловники экани аниқланди. Дарҳол иккала жиноятчи Оҳангарон шаҳар милиция бўлимига олиб келинди.

Майор Савенков қабиҳ жиноятчиларни қўлга туширишда моҳирлик ва оперативлик кўрсатгани учун лейтенант Улумбековга ташаккур билдирди.

ҚУРОЛ ТОПИШ КЕРАК ЭДИ

Милиция терговчиси кабинетида сочи ҳурпайган, кўзлари чақчайган Артур Зуборовский сўроқ қилинмоқда.

— Шерикларингиз ҳам шу ерда. Улар ҳам ўз навбати билан сўроқ беришди. Сиз ўз жиноятларингизни яширишга уринманг. Рўй-рост айтаверинг, — деди терговчи жиноятчига.

Ёлғон гапиришнинг фойдаси йўқлигига ишонган жиноятчи терговчининг ҳамма саволларига жавоб бера бошлади.

Артур Зуборовский 1940 йилда туғилган. У ҳеч қаерда ишламайдиган Сурен Саркисов билан танишади. Улар майда ўғирлик қилишиб, ўлжаларни Қоратой қишлоғида турувчи Игорь Яковлев ёрдамида пуллаб турганлар. Бир кун Сурен Саркисов Зуборовскийга «майда ўғирлик қилиш билан иш чиқмайди. Қурол топиш керак, қуролланиб тузукроқ иш қилишимиз мумкин» деди. Шунда Зуборовский қурол топиш йўлини унга тушунтирди ва ўзи младший лейтенант Исмоилов билан танишди, унга ишида баъзан ёрдамлашиб лейтенантнинг ишончини қозонди.

— Биз, — дейди жиноятчи Зуборовский, — Исмоиловнинг тўппончасини олиш учун уни ўз уйида ўлдирмоқчи эдик. Лекин иложи бўлмади. Ниҳоят 27 дан 28 апрелга ўтар кечаси Исмоиловни Тошкент кўчасига тушаверишдаги муйилишда якка учратиб қолдик. Пойлаб туриб бошига тош тўлдирилган халта билан урдик. Лейтенант йиқилди. Биз қаттиқ зарбадан у ўлди, деб гумон қилдик ва ёнидан тўппончасини олиб қочдик. Орадан 10 кун ўтгандан кейин биз яна яширинча Янги шаҳарга келдик. Мақсад Янги шаҳардаги саноат моллари магазинини ўғирлаб кетиш эди. Лекин...

* * *

Майор Савенковнинг айтишича младший лейтенант Исмоилов ҳаётига қасд қилган жиноятчиларнинг иши прокуратурага оширилган. Тез кунда улар устидан намунали суд ўтказилади. Младший лейтенант Исмоилов соғаймоқда.

М. РАҲИМОВ, И. АҲМЕДОВ.

* Давоми. Боши газетанинг 29 июнь сонида.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — ёзги мавсумнинг ёпилиши олдидан 1/VII да **Чин муҳаббат**, 2 ва 4/VII да **Янгнер**, 3/VII да **Ганг дарёсининг қизи.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун янги кинокомедия **Қора денгиз сари.**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Ўн саккизинчи йил.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун янги киноповесть **Қўлингни бер, ҳаётим!**

КАФАНОВ номли, «САЛЮТ» — **Кун ботиш олдида.**

«ХИВА» — **Қўлингни бер, ҳаётим!**

«ТАШГОРГАЗ» ТРЕСТИ

абонентларга билдирадики, **газ аппаратларидаги камкўстлар ҳақида ва газ баллонларини етказиб бериш ҳақидаги**

ЗАЯВКАЛАР

ҳар куни соат 8 дан 20 гача 32-241-телефон орқали **қабул қилинади.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

(қишки бино)

Москвада бўладиган Ўзбек санъати ва адабиёти декадаси олдидан

Театр коллективининг отпускага чиқиши муносабати билан сўнгги марта

2 июль кеч соат 9 да

В. Фатхуллин ва Ш. Саъдулла асари, Собир Бобоев музикаси

қайта ишланган спектакль

Ватан ишқи

4 пардали музикали драма.

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Раззоқ Ҳамроев,** дирижёрлар — **Н. М. Гинзбург,** Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган артист **Ф. Назаров,** рассом — **Г. А. Визель,** балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Е. Н. Барановский.**

Билетлар сотилмоқда.

Саларские ключи кўчаси, 16-уй, 2-квартирада турувчи **Василий Фёдорович Вашченконинг** шу уйда турувчи Валентина Наумовна Вашченкодан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 3-участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, 1-Отчопар кўча, 113-а/5 уйда турувчи **Анна Дмитриевна Кретованинг** Липецк област, Молотов район, Молотов қишлоғида турувчи Валентин Терентьевич Кретовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 06067. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-514.